

«HET BRUIJSEL»

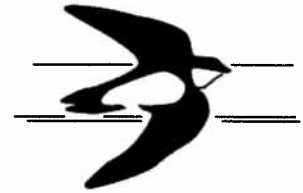

VOGELWACHT

UDEN E.O.

Wat doet Vogelwacht Uden?

* **Vogelwacht Uden e.o. is een actieve, zelfstandige vereniging die zich inzet voor alle in de vrije natuur levende vogels. Zij doet dit door middel van gezamenlijke activiteiten, zoals:**

- Publiekswandelingen in het Udense Maashorstgebied.
- Excursies naar prachtige natuurgebieden in Nederland.
- Film- en dia-avonden in het eigen clubhuis, De Groenhoeve.
- Vogelcursussen voor jong en oud.
- Lezingen voor scholen en verenigingen etc.
- Voorlichting op tentoonstellingen.
- Publicaties in diverse media en tijdschriften.

* **Naast de hierboven genoemde educatieve middelen verleent Vogelwacht Uden ook daadwerkelijk hulp aan de vogels door:**

- Plaatsen en onderhouden van nestkasten.
- Wintervoeding (in geval van strenge en langdurige vorst).
- Herstel en beheer van natuurgebieden in de directe omgeving.
- Beheer en onderhoud van de oeverwaluwenwand op Hemelrijk.
- Plaatsen van nestbeschermers voor weidevogels.

* **Verder werkt Vogelwacht Uden e.o. samen met provinciale en landelijke organisaties op het gebied van:**

- Inventarisaties, zoals het B.M.P. (Broedvogel Monitoring Project), wintervogeltellingen en het trekvogelproject.
- Het ringen en registreren van o.a. stootvogels, kerkuilen en zangvogels.
- Controle op de naleving van de Vogelwet.

* **Andere activiteiten zijn:**

- Het onderhouden van het gezamenlijk onderkomen t.b.v. de stichting Kinderboerderij, het I.V.N. - afdeling Uden en Vogelwacht Uden e.o.
- Het plaatsen van schuil- en observatiehutten.
- Het deelnemen aan het V.L.U. (Vrijwillig Landschapsbeheer Uden). Een en ander in samenwerking met het I.V.N.
- Het uitgeven van een eigen clubblad, "Het Bruujsel".

* **Lidmaatschap en inschrijving:**

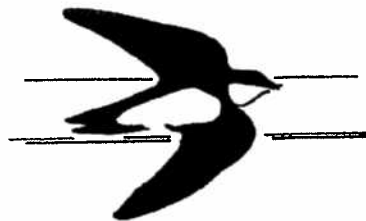
- De jaarcontributie bedraagt f 25,= per persoon.
- Gezinsleden betalen f 10,=
- Het eenmalig inschrijfgeld bedraagt f 5,=
- Per gezin ontvangt men ieder kwartaal "Het Bruujsel".

* **Voor inlichtingen en lidmaatschap:**

- Secretariaat: Jan-Willem Hermans, Broekmorgen 28 - 5401 PK UDEN,
Telefoon: 0413-269804

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Peter Wienbelt
Den Brier 112, Uden
Tel.: 0413-330758
- Secretaris** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Penningmeester** : Bart Gevers
Hoornstraat 6, Uden
Tel.: 0413-260613
- Bestuursleden** : Piet van der Voort, Jan van Bergen en Mark Poulussen.
- Bank** : ABN-AMRO Uden rek.nr.: 60.99.68.254

"HET BRUUJSEL"

Een orgaan van Vogelwacht Uden e.o.

- Redactie** : Margreet Hoefnagels, Anita van den Acker,
Rianne de Groot, Jan-Willem Hermans, John Hermans,
Aad van Toor, Don-Alexander van Bergen en Peter Noy.
- Redactieadres** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
- Tekeningen** : Archief en tijdschriften.
- Typewerk** : Rianne de Groot en Anita van den Acker.
- Druk/Verspreiding** : Theo Thijssen en Wim Hoefs.
(met medewerking van Basisschool "De Palster")

"HET BRUUJSEL" verschijnt 4x per jaar in een oplage van 125 exemplaren

---

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven.

Het Bruujtsel, nummer 1, 1998

(Jubileumnummer)

Colofon	Redactie	1
Inhoudsopgave	Redactie	2
Mededelingen Redactie	Margreet Hoefnagels	3
Mededelingen Bestuur	Jan-Willem Hermans	4
Vogelwacht in de Pubertijd?	Peter Wienbelt	5
Vogelwacht Uden 15 jaar!!	Willem Peters	6
Publiekswandelingen 1998	Ysolde Verkaar & Aad van Toor	7
 	Margreet Hoefnagels	8
In gesprek met ... Huub Janssen	Peter Noy	10
Algemene ledenvergadering 1998	Pedro van den Acker	12
Vogel onder de loep ... De Oeverwaluw	Aad & Mies van Toor	14
Een reis door Mexico, Guatemala en Honduras	Peter Noy	16
Jaarverslag Taakgroep Redactie	Peter van de Braak	18
Jaarverslag Inventarisaties Maashorst 1997	Don-Alexander van Bergen & Muriëlle van Hees	20
Excursie provincie Zeeland	Pieter van der Voort	22
 	Peter Noy	23
Vernieuwde Werkgroep Stootvogels	Willem Peters	24
Binnenkort Voorjaarsexcursie Zuid-Limburg	John Hermans	26
Een dag uit het leven van een motorzaagje	Peter van de Braak	28
Wetenswaardigheden	Aad van Toor	29
Nieuw Atlasproject Broedvogels	John Hermans	30
Vogelwacht - Winkel	Peter van de Braak	32
Reisverslag Extremadura	Peter van de Braak	33
Bijzondere Waarnemingen	Redactie	36
15 jaar Bijzondere Waarnemingen!	Bestuur	37
Nestkasten		
Advertenties		

Mededelingen Redactie

Dit wordt een speciaal jubileumnummer van de Vogelwacht, want vijftien jaar geleden maakte de werkgroep "Vogels" zich los van het I.V.N. afd. Uden om als zelfstandige club verder te gaan. En hoe.... kijk alleen maar naar ons verenigingsblad het Bruujsel, waarin uitsluitend verhalen van de eigen leden staan. Voorheen waren ook de tekeningen allemaal van eigen hand, maar dat wil de laatste tijd niet meer zo vlotten. Als zich nu leden aangesproken voelen: pak een potlood of pen, maak een stel prachtige plaatjes en stop ze bij een van de redactieleden in de bus. We zullen er zuinig op zijn!

Bij zo'n gelegenheid past natuurlijk een verhaal van onze voorzitter Peter Wienbelt én een overzicht van alle Bijzondere Waarnemingen van de afgelopen vijftien jaar door Peter van de Braak. Tevens heeft Peter een jaarverslag gemaakt van de werkgroep Inventarisaties en vraagt aandacht voor het nieuwe Atlasproject. Voor de nieuwe broedvogelatlas wil het SOVON weer allerlei gegevens hebben. Als "Vogel onder de loep" meenden we de vogel van de voorpagina van ons clubblad, de oeverwaluw, maar weer eens voor het voetlicht te halen. Pedro van den Acker zorgt daar voor. Jan-Willem verzorgt de mededelingen van het Bestuur. Enkele taakgroepen doen verslag van hun bezigheden: Pieter van de Voort over de stootvogels en Peter Noy klapt uit onze redactievergadering! Peter heeft eveneens een verslag van de laatste ledenvergadering uitgewerkt; de volgende ledenvergadering is de Groenhoeve te klein! Lees ook het verslag van John Hermans over zijn reis naar Extramedura in Spanje alsook zijn vaste rubriek "Wetenswaardigheden". Liefhebbers van de schop en zaag kunnen weer terecht bij het V.L.U. Willem Peters heeft een ludieke bijdrage over het "motorzaagje".

Behalve deze terug- en vooruitblikken over lange tijd hebben we ook nog wat gewone lezenswaardige verslagen van wandelingen en excursies. Zoals die prachtige Zeeland-excursie door Don-Alexander van Bergen. Aad van Toor heeft het verder weg gezocht: helemaal in Mexico is hij vogeltjes (en andere zaken!) gaan bekijken. Verder is hij even bij Bart Gevers langs geweest om eens te kijken of er in de Vogelwacht-winkel nog wat leuks te halen valt. Ysolde Verkaar en Aad van Toor zijn beiden met de publiekswandeling meegeweest. In dit blad geven zij een impressie van die koude ochtend in februari! In gesprek met .... heb ik gevoerd met een van de mannen die aan de wieg stond van onze club: Huub Janssen. Behalve dat staat natuurlijk onze jaarvergadering van 10 maart a.s. in een speciaal licht. Vooral omdat dan ook de tentoonstelling over "de Vogelwacht" geopend wordt. We hopen dat er niet alleen veel mensen gaan kijken naar het werk dat door een stel mensen verzet is, maar ook dat ze zich zo aangesproken voelen dat ze spontaan pen en potlood ter hand nemen om ons volgende nummer te vullen met verhalen en tekeningen. Dan zien we dat onze club nog steeds springlevend is.

Namens de Redactie,
Margreet Hoefnagels

Mededelingen Bestuur

Nieuw jaar

Het jaar 1998 is voor onze club weer een mijlpaal. In vijftien jaar Vogelwacht zijn we gegroeid van een club van 20 leden tot een club van 120 leden. De vogelstand groeit helaas niet zo snel, hoewel er ook positieve ontwikkelingen te melden zijn. Ook de Vogelwacht heeft hier haar steentje aan bijgedragen en hopelijk nog bij te dragen. Te denken valt onder andere aan de oeverzwaluw, kerkuil, torenvalk en de vele vogelsoorten in de Maashorst. Dit gebied, onze thuishaven, zal als het aan ons ligt verder uitgebouwd worden tot natuurgebied. Om onze activiteiten onder een breed publiek te brengen, hebben we een expositie over het werk wat we in vijftien jaar verzet hebben, opgezet.

Golfbaan

Aan de rand van de Maashorst probeert men een 8-holes golfbaan aan te leggen. Vogelwacht Uden heeft op zich niets tegen een golfbaan. Het gaat ons echter om de plaats waar deze moet komen. Aan de rand van de Maashorst (de oude Gemeentekwekerij). Het liefst zien wij natuurontwikkeling op de Maashorst en géén aantasting. Een golfbaan op die plek zorgt naar onze mening toch voor overlast. Te denken valt aan verstoring door golfers, wateronttrekking, kunstmest en wat gaat er gebeuren met dieren als mollen, dassen en konijnen? We proberen de initiatiefnemers op een andere plaats een golfbaan aan te laten leggen. Mocht dit niet lukken, zullen we proberen om van dit gebied een zo natuurlijk mogelijk terrein te maken.

Piepcursus

Op dit moment loopt de zogenaamde piepcursus. Voor diegenen die dit begrip nog niet kennen; piepcursus is een cursus "vogelgeluiden". De cursus is toegankelijk voor leden van de Vogelwacht en het IVN. Maar liefst 24 deelnemers hebben zich aangemeld. We proberen door veel te herhalen de piepjes erin te krijgen. Ook zijn er enkele excursies in het veld gepland, om het geleerde in praktijk te beoefenen. Hopelijk zorgt deze activiteit tot nog meer enthousiasme!

Werkgroep Roofvogels Nederland

Op verzoek en door het enthousiasme van onze eigen werkgroep Stootvogels, hebben wij ons aangemeld bij bovengenoemde werkgroep. Deze groep probeert kennis, onderzoek en bedreiging van stootvogels in kaart te brengen. Met deze groep kunnen wij ons inzicht in deze boeiende vogels ook vergroten.

Nieuwe leden

Vanaf deze plaats wensen wij alle nieuwe leden een leuk en vogelrijk lidmaatschap toe. Informeer eens bij een werkgroep en sluit u aan als actief lid!!

Namens het Bestuur,
Jan-Willem Hermans

Telefoon: 0413-269804

Vogelwacht in de pubertijd?

Misschien ken je ze van dichtbij of anders wel van TV of van de radio. Pubers, meestal niet de makkelijkste generatie om mee om te gaan, lekker tegen de draad in, alles wat de oudere generatie zegt is per definitie stom, jeugdpuistjes, noem maar op. Voor de meesten geldt dat, als je vijftien jaar oud bent, je er middenin zit. Voor de meesten, maar ook voor ons als vijftienjarige Vogelwacht? Om hier antwoord op te kunnen geven zullen we naar het gedrag en het uiterlijk van de vereniging moeten kijken. Hoe zien we d'r uit en wat doen we? Als we naar de opbouw van ons ledenbestand kijken dan zien we dat iedereen op zijn of haar manier een bijdrage levert.

Allereerst de noeste werkers in het veld die voor dag en dauw opstaan om te inventariseren om zodoende aan waardevolle gegevens te komen voor de inrichting van de Maashorst, Leijgraaf en andere natuurgebieden in en rond Uden. Maar ook de mensen die zich inspannen voor de stootvogels en uilen en zij die zorgen voor nestgelegenheid van de hier broedende zomergasten en natuurlijk op het Hemelrijk voor de oeverzwaluwwand. In deze categorie vallen natuurlijk ook de knotters, hiepers, zagers en snoeiers die in VLU-verband de armen uit de mouwen steken. Daarnaast de leden die genieten van het plezier van het samen vogelen door mee te gaan naar de maandelijkse halve- en hele dagexcursies en daarnaast de meerdaagse festijnen zoals de voorjaars- en waddenexcursies. Naast "doeners" en "consumenten" is er natuurlijk ook een belangrijke plaats voor de voorwaardescheppers in onze club die er voor zorgen dat het een en ander in goede banen wordt geleid. De leden van de werkgroepen, het bestuur, vertegenwoordigers in de Stichting de Groenhoeve, piep- en andere vogelcursusleiders, de redactie van het Bruujsel, excursie-organisatoren, enzovoort.

Ook de leden die zelden of nooit aan onze activiteiten deelnemen vervullen een belangrijke rol omdat zij er mede toe bijdragen dat de Vogelwacht een financieel gezonde vereniging is en ook qua grootte een vereniging is die meetelt.

We hebben een duidelijke plaats op de kaart van de vogelbeschermers in Nederland. We zijn behoorlijk bekend geworden door de aanleg van de oeverzwaluwwand waarvoor nu nog steeds vragen om informatie over het bouwen binnenkomen. Het was natuurlijk ook geen toeval dat de samenkomst van alle Oost-Brabantse Vogelwerkgroepen in september vorig jaar in Uden plaats vond. Ook in relatie tot de gemeente en andere belangengroepen worden we gezien als een serieuze gesprekspartner. Zo zitten we binnenkort rond de tafel om onze bezwaren tegen een golfterrein in of naast de Maashorst te bespreken. Als ik kijk waar we vandaag de dag staan met onze vereniging dan denk ik dat we een behoorlijk volwassen vereniging zijn met de energie en het enthousiasme van de jeugd. Absoluut geen puber dus maar een jonge, volwassen vereniging waar we met z'n allen aan bouwen. We zien d'r goed en gezond uit en hiermee mogen we onszelf met gepaste trots feliciteren!

Peter Wienbelt
(Voorzitter)

Vogelwacht Uden 15 jaar!!

Namens de werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (V.L.U.) feliciteer ik het bestuur en leden van de Vogelwacht met het vijftien jarig bestaan. Een vereniging van actieve mensen die als eerste in Uden hebben laten zien dat natuurbeschermen niet alleen iets is van "praten over", maar ook van "doen voor"!!.

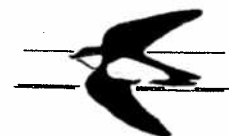
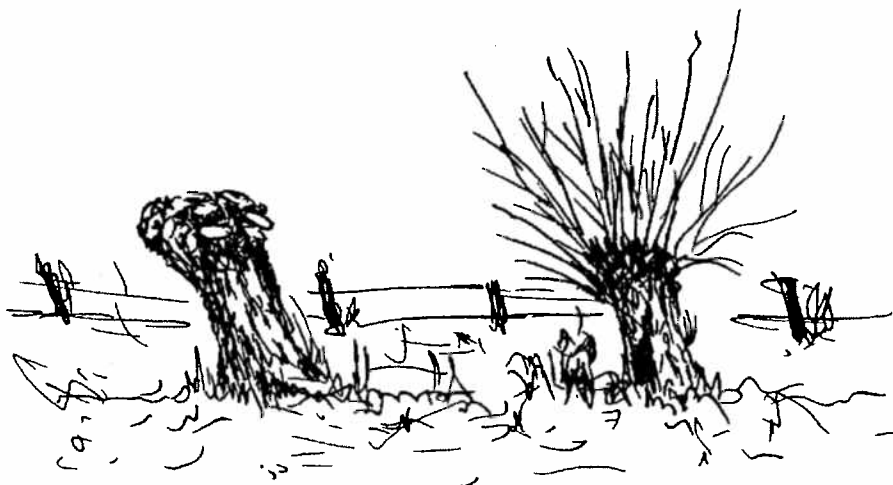
Dat, doen voor, gebeurde in en langs de weiljes van Staatsbosbeheer op Kooldert. Als de voorlopers van het VLU heeft de Vogelwacht na de ruilverkaveling weer de eerste elzensingel van Kooldert gesnoeid en zijn jonge planten tussengeplant. Nu meer dan dertien jaar later heeft het VLU deze singel in januari jl. voor het eerst weer gesnoeid en zijn er wederom elsjes tussengeplant, dit om een mooie dichte en daardoor structuurrijke haag te verkrijgen. Het VLU heeft nu bijna alle singels op Kooldert een keer teruggezet en vele knotwilgen zijn al een of twee keer geknot.

Kooldert biedt daardoor voor vele planten en dieren onderdak. Zeker voor de vogels is Kooldert o.a. een schuil-, rust-, was-, balts-, nestel-, broed-, slag-, vlucht- en zichtplaats gebleven of zelfs geworden. In soorten geen gebrek. Tientallen vogelsoorten zijn de laatste jaren aangetroffen. Naast de ervaring dat we bij ons huidige beheer weer meer soorten terugkrijgen, hebben we ook verstand van hakhoutbeheer gekregen wat we dan weer graag aan andere eigenaren overbrengen. Zo'n vijftien tot twintig plantadviezen worden jaarlijks in Uden e.o. verspreid. De wens om actie is, vanuit de Vogelwacht vijftien jaar geleden, als een vonk overgeslagen op Kooldert en via het Landschapsbeheer over heel Uden en hopelijk nog veel verder.

Het V.L.U. is de Vogelwacht hiervoor zeer erkentelijk en hoopt op een blijvende samenwerking in een steeds "groener" wordend Uden.

Niet alleen de handen uit de mouwen om te wijzen, maar ook om te bewijzen!!!!

Willem Peters
(Coördinator V.L.U.)

Publiekswandelingen 1998

Zowel in het voorjaar als in het najaar organiseert de Vogelwacht een aantal publiekswandelingen. Deze zijn bedoeld om het publiek kennis te laten maken met de natuur in onze directe omgeving. Onder leiding van ervaren gidsen wordt in een aantal groepen een gedeelte van het prachtige Maashorstgebied verkend. De aandacht gaat hierbij uit naar de vele vogelsoorten die het gebied rijk is. Men vertrekt altijd vanaf het Bezoekerscentrum Slabroek, gelegen aan de Erenakkerstraat te Uden.

Ruim twintig natuurliefhebbers waren op die bewuste, koude zondagmorgen naar het Bezoekerscentrum gekomen om onder leiding van enkele Vogelwachters een interessante tocht door het Udense begrazingsgebied te maken. Ysolde Verkaar en Aad van Toor geven hieronder een korte impressie van de wandeling.

*****

Verslagje van onze eerste wandeling met de Vogelwacht op zondag 1 februari 1998

Gewapend met wollen hemden, dikke truien, dassen, handschoenen enzovoort stonden we iets voor negen uur klaar om te vertrekken. Het was een prachtige, zonnige dag maar behoorlijk koud! De groep, ongeveer twintig mensen, bestond vreemd genoeg hoofdzakelijk uit mannen (maar drie vrouwen en twee kinderen). Is vogeltjes kijken een mannen-aangelegenheid?, vroeg ik mij af. Als eerste zagen we een roodborstje. Ja, zelfs voor ons leken herkenbaar! De wandeling zelf was heel aardig. We kwamen langs mooie plekjes waar wij doorgaans niet wandelen in verband met "verdwalingsgevaar". We hebben verder de koolmees, een staartmees, een boomkruiper, een buizerd, wat duiven en kraaien gezien. De "deskundigen" onder ons zagen en hoorden uiteraard heel wat meer en ik kwam erachter dat het nog een hele kunst is om door zo'n kijker ook daadwerkelijk dát vogeltje te bespeuren waar men het over had. De uitleg was duidelijk (soms werd het vogelboek erbij gehaald om een afbeelding van de vogel te laten zien die nèt gevlogen was) en de sfeer was gezellig. Al met al een leerzame wandeling en zeker voor (vele) herhaling(en) vatbaar!

Ysolde Verkaar

Publiekswandeling op zondag 1 februari 1998 in de Maashorst

Rond negen uur stonden, ondanks de felle kou, toch twintig enthousiastelingen klaar om aan deze wandeling deel te nemen. Een paar heel jeugdigen waren met hun ouders meegekomen en één deelnemer kwam zelfs van achter Eindhoven vandaan!!! Met de nodige toelichting over vlucht, geluid, kleur, trek en biotoop door John, Jan-Willem en Bart waren een paar leerzame uren zo voorbij. Het aantal waarnemingen viel gezien het jaargetijde en de koude best mee. Waarnemingen: koolmees, staartmees, zwarte mees, buizerd, sperwer, groene specht, grote bonte specht, holenduif, houtduif, zwarte kraai, kauw, ekster, merel, heggemus, roodborst, boomkruiper, vink, spreeuw en gaai. Tenslotte zagen we ook nog een gelukkige haas die zo rond Kerstmis aan de jachtlust was ontsnapt.

Aad van Toor

In gesprek met ... Huub Janssen

Het heeft even wat moeite gekost om Huub te vinden, want de vogel is gevlogen uit Uden om via Dongen in Cuyk terecht te zijn gekomen. Hij woont daar weliswaar al weer zes jaar, maar voor mijn gevoel lijkt het pas gisteren dat we hem bij het Jeugd-IVN gedag zeiden, omdat hij naar Dongen verhuisde. Het is dan ook jaren geleden dat Huub bij het I.V.N. de gidsencursus volgde. Om daarna samen met Henk Trienen, Chris van Lieshout, Jo Bergsma en Lo Brust een Vogelwerkgroep op te richten. Dat moet rond 1974 zijn geweest. Heel precies weet Huub dat niet meer, want in jaartallen en dergelijke is hij niet zo geïnteresseerd. Hij weet nog wel hoe gezellig het was. En hoe hard ze moesten lopen tijdens de excursies van hun vogelcursus, want de cursusleider moest er zoveel mogelijk in zien te stampen in korte tijd!!!

Behalve het veelvuldig luisteren naar vogelgeluiden op elpee gingen ze ook nestkasten controleren. Dat "werk" namen ze over van de toenmalige W.S.W. (Sociale Werkvoorziening, Red.). Niet iedereen was daar even gelukkig mee, want er waren ook WSW-ers die liefhebberden in vogelen. Gelukkig is het tot goede samenwerking gekomen. Verder werkte de groep enthousiast mee aan het SOVON-project. Het resultaat van al dat vroeg opstaan, turven en speuren werd verwerkt in de Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Het viel niet altijd mee om dat "werk" goed te doen. Want wil je een blok van haver tot gort kennen dan moet je er meerdere keren per dag zijn geweest. Pas dan ga je details én verschillen zien en die op waarde inschatten. In de begintijd heeft de vogelwerkgroep ook veel samengewerkt met de Vogelwerkgroepen uit Den Bosch en Oss. De jaarlijkse Waddenexcursie hebben we daar nog aan over gehouden. Een clubblad zat er destijds nog niet in. Niet alleen waren er weinig gegadigden voor de redactie, maar het was nog niet zo nodig. Als je met een kleine groep bent kun je elkaar nog wel bijpraten. Bovendien was het moeilijk om een aparte club binnen het I.V.N. te vormen. Een enthousiaste, goed bemande werkgroep was oké. Die werkgroep groeide snel; in 1976 waren er al achttien leden. Vervolgens werd een aparte stootvogelwerkgroep opgericht waarvan Martien van de Elzen en Chris van Lieshout de grote voortrekkers waren. Er is zelfs nog sprake geweest van een eigen gebouwtje voor de groep aan de Bosdreef. Op kosten van de gemeente was het gebouwtje helemaal opgeknapt, maar het werd vernield voor het zelfs maar in gebruik was genomen. Daarna zijn eigen-huis-plannen even in de onderste la beland. Want de club werd groter en groter en de roep om eigen baas te zijn werd ook steeds luider. Toch heeft het nog tot 1983 geduurd voordat die stap ook echt gezet werd. Huub was toen al minder fanatiek. Het vroeg uit de veren komen voor de vogeltjes lukte hem steeds minder goed. Er waren ook andere dingen die zijn belangstelling hadden, waaronder het Jeugd-IVN. Want Huub vindt het belangrijk dat er zo vroeg mogelijk interesse gekweekt wordt voor de natuur. Eigenlijk zou iedereen zó op moeten groeien dat de natuur een vanzelfsprekend deel van je leven is. Dat je kennis opdoet uit eigen ervaring en niet alleen uit boeken of van de televisie. Dan zou er beslist zuiniger met het milieu worden omgegaan, denkt Huub, want wie bevuild er nou zijn eigen nest?

De laatste jaren woont Huub niet meer in Uden. Hij is in verband met zijn werk (PNEM) verhuisd. Eerst naar Dongen, later naar Cuyk. Ondertussen werkt hij nu in de regio Zuid-Oost-Brabant. Dat betekent elke dag om half acht weg en pas na zessen weer thuis. Eerlijk gezegd is de animo om dan nog te gaan vogelen niet meer zo groot! Al een jaar heeft hij de brief klaar liggen om zich aan te melden bij de club. Maar hij vindt ook: als je je opgeeft, dan moet je actief zijn, geen slapend lid. Voorlopig zit er dat nog niet in. Want Huub heeft het druk met bijvoorbeeld zijn eigenhandig gebouwde Finse woning.

Helemaal van hout, als een bouwpakket in elkaar geklikt. Maar de Welstandscommissie van Cuyk zag niks in zo'n "Oostenrijkse" boerenwoning met grote overstekken en balkons en zo houtig. Dus moest het ontwerp aangepast worden: minder overstek, geen houtkleur.... enzovoort. Dat betekent dus veel meer blijvend werk! Zoals bij de meesten van ons gaat ook de afwerking met horten en stoten. Jarenlang bijvoorbeeld geen trapleuning gehad, tot dit jaar een logé van de trap afdonderde. Nu is die leuning er dus wel... Nog een jaar of drie zal Huub weinig tijd hebben, tenminste... Als er bij de reorganisatie binnen de PNEM een goed plan voor hem uit de bus zou rollen zal hij niet aarzelen dat aan te nemen. Anders werkt hij gewoon door.

Na zijn pensioen lokt dan niet alleen de natuur in de lucht, maar ook die van de aarde. Want Huub heeft interesse in geologie. Hij heeft al een machine om stenen te zagen en te polijsten. Dus wie weet... Verder is hij van plan er veel met Ellie en de vouwwagen op uit te trekken en te gaan fietsen, of te gaan wandelen in de bergen. De Dolomieten staan bovenaan het verlanglijstje. Maar eerst zet hij in een korte vakantie zijn vouwwagen maar eens neer in zijn huidige werkterrein, bijvoorbeeld bij Valkenswaard. Hij herinnert zich hier vroeger met het I.V.N. wel eens op excursie te zijn geweest. Hij wil de tijd nemen om dat gebied beter te leren kennen. En de vogels? Nou die komen dan vanzelf wel aan je raam. Met de belofte dat Huub zeker komt kijken naar de tentoonstelling van "zijn" Vogelwacht nemen we afscheid. Voor Huub bestaat de club al bijna 25 jaar!!

Margreet Hoefnagels

Algemene ledenvergadering 1998

Op dinsdagavond 10 maart jl. vond in de Groenhoeve weer de jaarlijkse ledenvergadering plaats. Ruim 35 leden van de Vogelwacht waren hierbij aanwezig. Voorafgaande aan de vergadering werd de expositie "Vogelwacht in Beeld" geopend. Deze expositie is opgezet in het kader van het vijftien jarig bestaan van Vogelwacht Uden. Aan het begin van de officiële vergadering zijn een drietal organisatoren van de tentoonstelling in het zonnetje gezet door onze voorzitter Peter Wienbelt. Zonder anderen te kort te doen werd Jan-Willem Hermans, John Hermans en Peter van de Braak een exemplaar van Grasduinen overhandigd.

Hoogtepunten

Aan de hand van de agenda werden een aantal onderwerpen in chronologische volgorde behandeld door de voorzitter. In het jaarverslag over 1997 memoreerde Peter Wienbelt de hoogtepunten van het afgelopen jaar. Samenvattend bleek dat de Vogelwacht zich weer aardig heeft doen gelden met tal van activiteiten. Dit varieerde van een- of meerdaagse excursies tot en met het opstellen van beleidsplannen en bezwaarschriften. Eens te meer werd duidelijk dat deze vereniging zeer dynamisch is, waar voor iedereen wel een of meerdere activiteiten zijn weggelegd.

Ziekte

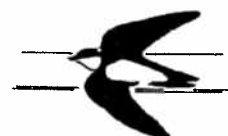
In het financieel jaarverslag gaf penningmeester Bart Gevers, die vanwege rugklachten maar even aanwezig kon zijn, een toelichting op de financiële situatie van het afgelopen jaar. Prettige bijkomstigheid was een donatie van de opgeheven "Surfclub Hemelrijk" van f 2.500,=. Hiervoor wordt door het Bestuur nog een goede bestemming gekozen. Aan het einde van het jaar bleek een voldoende positief saldo, waarmee de Vogelwacht vol vertrouwen 1998 ingaat, getuige ook de sluitende begroting voor 1998. Bij de geplande kascontrole, net vóór de ledenvergadering, trad een klein probleempje op. Door ziekte kon Piet Diks hierbij niet aanwezig zijn waardoor Anita van den Acker er alleen voor stond. Met haar kennis en inzicht heeft zij haar taak met verve volbracht. De vergadering gaf uiteindelijk haar fiat voor dit "euvel". Voor 1998 nemen Johan van Roosmalen en Aad van Toor zitting in de kascontrolecommissie. Jan van de Thillaart wees het bestuur naar de mogelijkheid om een reservepersoon aan de commissie toe te voegen. Hiermee werd positief ingestemd.

Acclamatie

Over het algemeen is de vergadering met dit agendapunt het snelste klaar. Mark Poulussen en Peter Wienbelt waren aftredend en opnieuw herkiesbaar en zijn per acclamatie herkozen tot respectievelijk bestuurslid en voorzitter. Een teken dat de Vogelwacht capabele bestuursleden heeft!

8-Holes golfbaan

Secretaris Jan-Willem Hermans gaf, al bladerend door zijn dikke ordner, een korte toelichting op enkele vermeldenswaardige stukken. Enkele bezwaarschriften zijn recentelijk verstuurd in verband met de aanleg van een 8-holes golfbaan op Hengstheuveld. Op dit punt ontspon zich een niet al te felle discussie. De Vogelwacht is in principe niet tegen het golfen op zich, wel tegen de gekozen locatie. Aangezien de initiatiefnemers van de golfclub een plek aan de rand van het natuurgebied de Maashorst in gedachten hebben, vormt dit voor een aantal bezwaarmakers een heikel punt. De komende weken zal hier nog druk over worden gedebatteerd.

Taakgroepen

Een tweetal werkgroepen vroegen tijdens de vergadering aandacht voor enkele zaken, te weten: Taakgroep Inventarisatie, vertegenwoordigd door Peter van de Braak, gaf aan dat binnenkort met een nieuwe SOVON-inventarisatie wordt gestart. Aan de hand van deze nieuwe inventarisatiegegevens wordt te zijner tijd een nieuwe Broedvogelatlas samengesteld.

Willem Peters (V.L.U.) vroeg de aanwezigen aanwezig te zijn bij een van de werkdagen van het Vrijwillig Landschapsbeheer Uden de komende weken.

Jumelage Lippstadt

Voorzitter Wienbelt attendeerde de leden op een binnenkort te organiseren uitwisseling met vogelvrienden uit Lippstadt. Op 19 april a.s. zal een bezoek worden gebracht aan Lippstadt, alwaar de contacten met onze collega's in Duitsland zullen worden gelegd. Ongetwijfeld zal dit resulteren in een tegenbezoek.

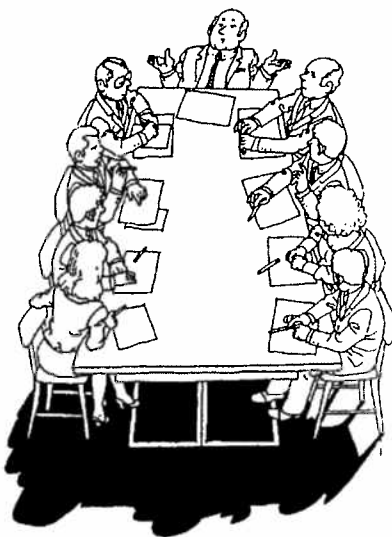
Tevens wees hij de aanwezigen op een op 4 april a.s. te organiseren werkdag op de Groenhoeve. Diverse klusjes moeten dan worden opgeknapt, zoals schilderwerk, timmerwerk etc. etc. Met betrekking tot de stichting de Groenhoeve heeft Lilian Beniers het Secretariaat overgedragen aan Adrie Nijssen. Theo Thijssen heeft eveneens, na jarenlange inspanningen, te kennen gegeven zijn taak als penningmeester van de Stichting over te willen dragen. Er wordt nog gezocht naar een geschikte opvolger. Zowel Lilian als Theo werden namens het Bestuur bedankt voor hun inzet de afgelopen jaren.

Rondvraag

Voor degenen die denken dat er nooit over vogels wordt gepraat tijdens zo'n vergadering. John Hermans gaf last but not least een enthousiast betoog over een komende reis naar "Extremadura" in Spanje begin volgend jaar. Hij is hier zojuist weer geweest, het stikt er van de kraanvogels, zwaluwen, stootvogels etc. etc.

Zo rond kwart over tien werd de vergadering beëindigd, waarna een pilsje of wat anders werd genuttigd ... of sterke verhalen uit de kast gehaald. Kortom er werd weer heel wat bijgekletst. Op de volgende ledenvergadering zal de vaste kem er ongetwijfeld weer zijn. Voor de nieuwe leden is dit een must om eens iets van deze typische, ongedwongen Vogelwachtsfeer te komen proeven. Iedereen is van harte welkom. Misschien is het verstandig om dan weer wat meer ruimte voor de vogels in te bouwen, een dialezing o.i.d. doet het altijd goed!!

Peter Noy

Vogel onder de loep ...

De Oeverzwaluw

De vogel die ik in dit jubileumnummer wil beschrijven is voor ons allemaal een goede bekende. Het is niet voor niets het symbool van onze vereniging en de cover van ons mooie Bruujssel. Iedereen die al een tijdje meeloopt in de vereniging weet dat dit vogeltje mede door onze gezamenlijke inzet weer volop voorkomt op het Hemelrijk.

Wat velen ook weten, maar zeker niet iedereen, is dat het Bruujssel vroeger in de beginjaren van de Vogelwacht een andere naam had, namelijk de Slechtvalk. Deze sierde dan ook de voorkant van ieder blad. De Redactie vond toen echter dat we iets moesten zoeken wat meer bij onze vereniging paste. De vogel voor de omslag van het clubblad was dan ook snel gevonden. De naam "het Bruujssel" heeft echter heel wat meer hoofdbreken gekost. Maar ik geloof dat ik afdwaal, ik zou iets vertellen over de oeverzwaluw en niet over ons clubblad. Zoals ik in de inleiding al vertelde is de oeverzwaluw een vogeltje dat in de zomermaanden altijd bij het Hemelrijk te bewonderen is.

De oeverzwaluw is de kleinste van de drie bij ons broedende zwaluwsoorten. Het is ook de eerste zwaluw die na zijn winterkwartier weer bij ons terugkeert. Eind april komen ze in groepjes aanvliegen en verzamelen zich dan bij plassen en meren om zich te goed te doen aan allerlei vliegjes en muggen. Tijdens hun lange reis hebben ze veel energie verloren en deze moet snel weer aangevuld worden om succesvol te kunnen zijn tijdens het broedseizoen.

Ze gaan dan vaak terug naar hun oude nestplaatsen die ze ieder jaar weer gebruiken. Ze houden van zandige en klei-achtige oevers, zandwallen en andere open terreinen. Het graven van de nestgang beginnen ze met hun snavel maar al snel gaan ze ook hun pootjes daarvoor gebruiken. De gangen zijn vaak tot een meter diep uitgegraven, een hele prestatie voor zo'n klein vogeltje. Aan het einde van de gang wordt een ronde nestkamer gevormd die bekleed wordt met droog gras en veren. De ouders werken beide erg hard aan het nest dat in drie tot vier dagen helemaal gereed is. De vier tot zeven witte eitjes worden in mei gelegd en in twaalf tot vijftien dagen uitgebroed waarbij de beide ouders elkaar trouw aflossen. Ook het zorgen voor de jongen wordt door beide ouders uitgevoerd. Het voedsel bestaat uit kleine insecten die in de vlucht gevangen worden. Na circa drie weken verlaten de jonge oeverzwaluwen hun nestholte, maar ze blijven er nog wel een tijdje de nacht doorbrengen. Als je tijdens het broedseizoen in de schuilhut zit kun je met de kijker of de telescoop prachtig die jonge vogels bewonderen. Vaak zitten ze met hun kopje uit de nestgang te kijken wat er buiten allemaal gebeurt. Sommige paartjes broeden voor een tweede keer in juli. Oeverzwaluwen broeden in kolonies die uit tientallen tot honderden paren kunnen bestaan.

Het is niet moeilijk oeverzwaluwen van andere zwaluwen te onderscheiden. Ze hebben een misbruine rug, een bruine band onder hun keel en hun staart is minder gevorkt dan bij de andere soorten. Ook missen ze de witte stuit van de huiszwaluw. Zo rond september beginnen de oeverzwaluwen hun kolonie weer te verlaten.

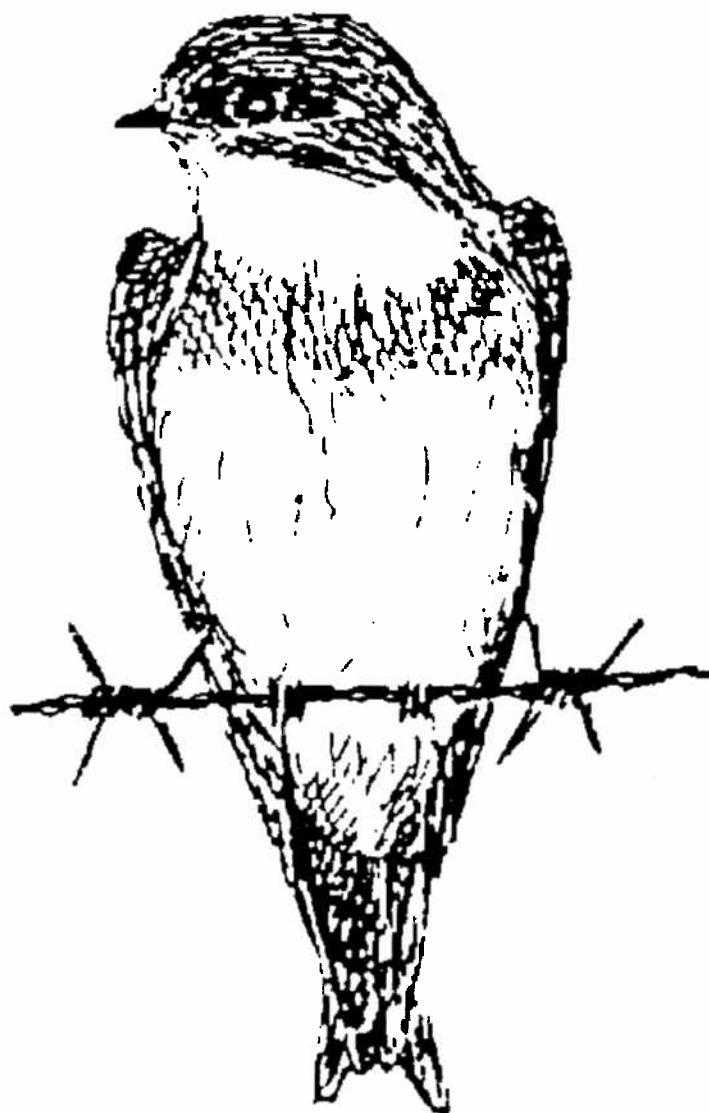

Ze slapen dan vaak in grote groepen in uitgestrekte rietvelden of grienden voordat ze aan hun lange tocht naar hun overwinteringsgebied beginnen. Het is ongelooflijk dat zo'n klein vogeltje, kleiner als een mus, zo'n lange reis tweemaal per jaar kan maken.

Ik zou iedereen willen aanbevelen om eens te gaan kijken op het Hemelrijk te Volkel als deze vogels daar weer zorgen voor een gezellig gekwetter. Dat betekent voor mij een echt begin van de lente. Misschien komen we elkaar daar wel eens tegen. Ik zou zeggen tot dan en anders maar tot de volgende keer.

Pedro van den Acker

Een reis door Mexico, Guatemala en Honduras

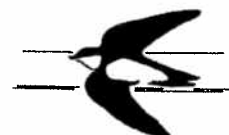

De doelstelling van een reis naar deze landen is kennis nemen van de Maya-cultuur en ook nog wat genieten van de natuur. De Maya-cultuur is pre-Colombiaans, dat wil zeggen van vóór de komst van de Spanjaarden. Toen de Spanjaarden in Mexico arriveerden was de bouw van de grote religieuze bouwwerken al, om nog steeds niet bekende redenen, gestopt. Verspreid over grote delen van het land liggen de ruïnes van de toen gebouwde piramiden en paleizen. Het oerwoud heeft veel gebouwen overwoekerd maar veel is al of wordt nog gerestaureerd met hulp van de UNESCO. Mexico is ongeveer 49 maal zo groot als Nederland. Naast dat rijke bezit aan cultuur is Mexico ook gezegend met een weelderige natuur, waar onder 1424 vogelsoorten. Door de enorme af-

standen die met de bus moesten worden afgelegd, en door de doelstelling van de reis, krijgt een vogelaar niet zo heel veel de kans om vogels te observeren. De ligging echter van de ruïnes in het oerwoud bieden toch wel kansen. In deze gebieden zijn te zien: kolibrie, huismus, heggemus, zwarte gier (bijnaam de vuilopruimer), zwarte kraai, huiszwaluw, grote bonte specht, buizerd, blauwe pauw, wielewaal en ook een groot aantal niet te benoemen vogels met de meest fantastische kleuren. Maar ook andere dieren komen veel voor, zoals herten, neusapen, brulapen, neusbeertjes en leguanen. Omdat ook een tocht werd gemaakt over een rivier, de Grijalva-rivier, in het natuurreservaat de Canyon del Sumidero, waren ook veel watervogels te bewonderen. Grote groepen aalscholvers, koereigers, blauwe reigers, grote witte reigers, pelikanen, lelielopers en diverse eendensoorten. Het is een waar paradijs voor vogels. De rivier bevat ook nog krokodillen!!! Op een bepaald punt in de rivier rijzen de hoogste wanden op tot achthonderd meter. Het verhaal gaat dat vele indianen met de komst van de Spanjaarden zelfmoord pleegden door van dat punt omlaag te springen.

Guatemala is ongeveer net zo groot als Nederland. Naast het Maya cultureel erfgoed biedt dit land ook veel moois op het gebied van de natuur. De vogelwereld in de omgeving van de Mayastad Tikal is zo omvangrijk dat alleen voor die stad een vogelboek is uitgegeven. In de nacht beklommen we een steile piramide en wachtten daar het krieken van de dag af. Veel waarnemingen van prachtig gekleurde ara's en ook veel bonte spechten.

Honduras: De naam van de plaats waar we naar toe gingen: Copan, betekent plaats van de mot-motvogel. Dit zegt al iets over de natuur. In grote lijnen werden hier dezelfde vogelsoorten gezien als in de andere landen. Terug in Guatemala werd een boottocht gemaakt door een groot natuurreservaat over de rivier de Rio Dulce. De rivier mondt in Livingston uit in de Caribische Zee. In deze rivier vangen handlijnvissers in piepkleine bootjes in hoog tempo grote vissen. Uiteraard lokt dit watervogels aan en voor hen is de rivier een rijke voedselbron. Hier weer vergelijkbare soorten als van de Grijalva-rivier. De oversteek van Guatemala naar Mexico gaat via de Usumacinta-rivier. Een snelstromende rivier die later samenkomt met de Grijalva-rivier en dan verenigd uitmondt in de Caribische Zee. De Usumacinta is niet zo vogelrijk maar wel werden hier diverse soorten ijsvogels waargenomen, onder andere de gewone ijsvogel en de grote bonte ijsvogel.

De reis werd daarna voortgezet in noord-oostelijke richting en eindigde op een eilandje voor de kust bij Cancun, namelijk Isla Mujeres. Ook hier waren grote groepen (zee-)vogels te zien. Grote groepen fregatvogels, die statig hun cirkels draaiden op de thermiekbellen, meeuwen, strandlopers, luie pelikanen (krijgen namelijk van de vissers visafval), kraanvogels, aalscholvers. Op dit eiland konden we een paar dagen bijkomen van de toch wel vermoeiende reis. Een "vogelliefhebber" in het reisgezelschap zei van de aalscholver: Hij scholvert aaltjes en de reigers betitelde hij als siphonvogels, namelijk de knik in de hals als de siphon onder de wastafel. Zo zie je maar weer hoe ieder op zijn eigen wijze vogels bekijkt.
Mies en Aad van Toor

Jaarverslag Taakgroep Redactie

Historie:

Sinds de officiële oprichting van de Vogelwacht in 1983, hebben wij een regelmatig verschijnend clubblad. Destijds heette het blad nog "De Slechtvalk", mede gekozen als herkenningsteken voor alles wat met de Vogelwacht te maken had. Begin 1990 is door de redactie voor een nieuwe naam gekozen, namelijk "Het Bruujssel". Tijdens een redactievergadering moest er lang "gebruurd" worden voordat deze naam uit de bus rolde! Op dat moment is ook het oude logo (slechtvalk) vervangen door een nieuw (oeverzwaluw). Wim Janssen heeft destijds ten behoeve van de omslag van het clubblad een nest ofwel broedsel (= bruujssel!) bedelende oeverzwaluwen getekend.

Doelstelling Clubblad:

De doelstelling van het clubblad is om de leden de gelegenheid te geven elkaars bevinningen uit te wisselen. Hiermee wordt de betrokkenheid van diezelfde leden ten aanzien van de vereniging vergroot. Het Bruujssel dient een verenigingsblad te zijn, vóór iedereen en dóór iedereen en het moet een afspiegeling zijn van wat er zich zoal afspeelt binnen de Vogelwacht.

Samenstelling Redactie:

De Redactie bestaat op dit moment uit 8 medewerkers, te weten: Jan-Willem Hermans, John Hermans, Margreet Hoefnagels, Aad van Toor, Don-Alexander van Bergen, Rianne de Groot (typiste), Anita van den Acker (typiste) en Peter Noy (Coördinator). Daarnaast verzorgen Theo Thijssen, Wim Hoefs en andere enkele mensen van de "Seniorenclub" het kopiëerwerk, sorteren, inbinden, nieten en bezorgen bij de mensen. De kopiëerfaciliteiten worden beschikbaar gesteld door Basisschool "De Palster" op Germenzeel te Uden.

Werkwijze Redactie:

Vóór iedere uitgave wordt een vergadering gepland. Tijdens zo'n vergadering wordt met elkaar besproken welke onderwerpen aan bod zullen komen en tevens wie, wat schrijft. Om de continuïteit van het blad te waarborgen, alsmede de herkenbaarheid te vergroten zijn er een aantal vaste rubrieken in opgenomen. De vaste rubriekschrijvers zijn: Margreet Hoefnagels (Mededelingen Redactie en In gesprek met ...), Jan-Willem Hermans (Mededelingen Bestuur), John Hermans (Wetenswaardigheden), Pedro van den Acker (Vogel onder de loep), Peter van de Braak (Inventarisaties en Bijzondere Waarnemingen), Willem Peters (V.L.U.) en Bart Gevers (Vogelwacht-Winkel).

Naast de vaste rubrieken zijn er ook variabele rubrieken. Deze zijn afhankelijk van het seizoen en aanbod van copy. Dit kunnen excursieverslagen zijn, maar ook andere "doe-activiteiten". Enkele voorbeelden zijn: een- en meerdaagse excursieverslagen, werkdagen, vogeltrek-teldag en de diverse jaarverslagen van de taakgroepen. De inhoud varieert van theoretisch onderbouwde verhalen tot vakantiebijdragen en van beleidsplannen tot excursieverslagen. Kortom voor ieder wat wils en het komt de leesbaarheid van het blad ten goede. Nadat de vergadering wordt besloten gaat ieder redactielid aan de slag en zorgt ervoor dat de copy op tijd wordt ingeleverd. Om de slogan "vóór iedereen, dóór iedereen" waar te maken is van belang dat ook andere leden van de Vogelwacht te pen ter hand nemen om stukjes voor het blad te schrijven. Iedereen wordt hierbij van harte aangemoedigd. Drempelvrees is niet nodig. Eventuele spel- of grammaticafouten worden met behulp van de computer geëlimineerd!

Wanneer alle teksten zijn uitgetypt wordt de definitieve opmaak, cq. layout door Peter Noy uitgevoerd. De teksten worden uitgeprint, typ- en schrijffoutjes worden verwijderd, vogelplaatjes geselecteerd en tussengevoegd. Nadat alles in de juiste volgorde is geplaatst wordt de definitieve tekst op een laserprinter uitgeprint. Theo Thijssen en Wim Hoefs plannen vervolgens een dag op basisschool de Palster om alles te kopiëren. Het uiteindelijke sorteer- en nietwerk wordt in de Groenhoeve gedaan. Vervolgens zorgen Theo en Wim voor een spoedige verspreiding onder de leden van de Vogelwacht.

Enkele technische gegevens:

- * Het Bruujssel verschijnt viermaal per jaar in een oplage van 125 stuks en wordt verspreid onder de eigen leden en een aantal officiële instanties, waaronder de Gemeente, Bibliotheek e.d.
- * De tekst alsmede de lay-out wordt opgemaakt binnen WordPerfect 5.1 (DOS)
- * De omslag van het Bruujssel wordt gedrukt door TGO Ontwerp, Reklame en Drukwerk, gevestigd op Vluchtoord te Uden.
- * De gebruikte illustraties worden verzameld door alle redactieleden, waarna ze worden gescand en in de tekst worden geplaatst. Ten behoeve van deze vogelplaatjes wordt een bibliotheek aangelegd (TIF-files).
- * Het drukwerk gebeurt door middel van een Copyprinter (tussen kopiëren en stencillen in). Groot voordeel hierbij is de relatief lage drukkosten.
- * Het aantal benodigde uren ten behoeve van het schrijven, typen, opmaak, druk en bezorging is niet meer in te schatten!!

Namens de Redactie,
Peter Noy

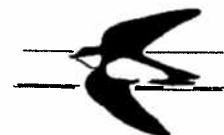
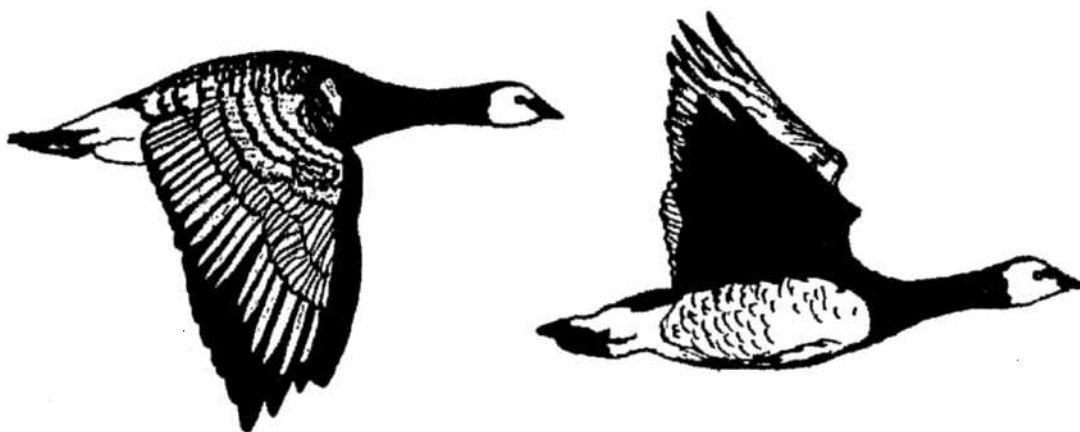

Jaarverslag Inventarisaties Maashorst 1997

Hieronder volgt het jaarverslag van de zondagse inventarisaties van de Maashorst van vorig jaar. In totaal zijn er acht inventarisaties geweest. De gemiddelde opkomst was gering (6 deelnemers), wat natuurlijk geen hoog gemiddelde is voor zo'n grote vereniging. Toch jammer want er zijn vele soorten gezien en/of gehoord. In totaal maar liefst 66 soorten. Enkele soorten uit de inventarisatie van 1996 misten we, zoals de kwartel, fluitier en de spotvogel. Dit heeft vooral als reden dat we na 4 mei niet meer hebben geïnventariseerd. Deze vogels komen pas laat (mei/juni) in hun broedgebieden aan.

Bijzondere waarnemingen zijn er natuurlijk wel gezien tijdens de wandelingen, zoals de Beflijster (3 stuks), de Bonte Kraai en de Kleine Bonte Specht. Indrukwekkend waren wel de Kolganzen die 12 december overtrekkend geteld werden. Maar liefst 541 ganzen trokken over en dit alles in een uur. Waar we ook keken, overal zagen we ze vliegen in grote "V"-vluchten. Al met al zijn het toch mooie leerzame en ook gezellige inventarisaties geweest.

Namens de Inventarisatiewerkgroep,
Peter van de Braak

Totaaloverzicht Inventarisaties 1997

1997

tot inventarisaties	26		16		16		31		13		4		31		14		tot	
	1	2	jan	feb	mrt	mrt	apr	mei	aug	dec	tot	tot	tot	tot	tot	tot		
gebied->																		
aalscholver			0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
beffijster			0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	3	
boerenzwaluw			0	0	0	0	0	2	2	11	11	105	105	0	0	0	118	
bonte kraai			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	
boomkruiper	1	1	2	0	3	3	2	2	2	0	0	0	2	2	0	0	11	
boomleeuwerik			0	0	5	5	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	8	
boompieper			0	0	0	0	0	2	2	5	5	0	0	0	0	0	7	
buizerd			0	2	2	7	7	3	3	4	4	3	3	1	1	5	25	
ekster			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	
fazant			0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	
fitis			0	0	0	1	1	1	1	2	2	1	1	0	0	0	5	
geelgors	1		1	7	7	13	13	7	7	7	7	7	7	4	4	18	64	
gekr.roodstaart			0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
goudhaantje	8	9	17	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	21	
grasmus			0	0	0	0	0	0	0	11	11	3	3	0	0	0	14	
graspieper			0	0	0	11	11	41	41	0	6	6	6	6	6	6	64	
grauwe gans			0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
groene specht	1		1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	4	
gr.bonte specht	1		1	4	4	2	2	5	5	3	3	0	3	3	4	4	22	
grote lijster			0	2	2	3	3	2	2	1	1	1	1	0	1	1	10	
havik			0	0	0	1	1	2	2	0	0	0	0	2	2	0	5	
heggemus			0	1	1	1	1	1	1	0	7	7	1	1	0	0	11	
holeduif			0	3	3	7	7	1	1	2	2	5	5	3	3	0	21	
houtduif			0	0	6	6	1	1	3	3	4	4	3	3	12	12	29	
kauw			0	0	0	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0	0	10	
keep			0	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	3	
kievit			0	6	6	3	3	11	11	9	9	4	4	0	0	0	33	
kleine bonte specht			0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	
kneu			0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	4	
koekoek			0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	3	
kokmeeuw			0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	
kolgans			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	541	541	541		
koolmees	3		3	5	5	5	5	3	3	2	2	5	5	3	3	3	29	
koperwiek			0	61	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61	
kramsvogel			0	57	57	20	20	0	0	0	0	0	0	18	18	0	95	
kuifmees	2	1	3	2	2	0	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	8	
matkopmees			0	0	1	1	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	4	
merel	1	1	2	2	2	0	2	2	1	1	5	5	0	3	3	0	15	
putters			0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	2	
pimpelmees			0	0	1	1	3	3	1	1	0	1	1	2	2	0	8	
ringmus			0	5	5	0	0	0	0	10	10	2	2	0	0	0	17	
roodborst			0	0	2	2	5	5	2	2	0	0	0	1	1	0	10	
roodborsttapuit			0	0	0	7	7	4	4	0	7	7	0	0	0	0	18	
sperwer			0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	1	0	3	
spreeuw			0	52	52	100	100	4	4	6	6	6	6	5	5	229	402	
staartmees			0	0	1	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	3	
sijs	6		6	0	13	13	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	20	
tapuit			0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	
tjiftjaf			0	0	0	10	10	2	2	11	11	0	0	0	0	0	23	
torenvalk			0	0	0	1	1	2	2	1	1	0	0	0	0	0	4	
tuinfluiter			0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	3	
turkse tortel			0	0	0	0	0	0	0	4	4	5	5	0	0	0	9	
veldleeuwerik			0	28	28	1	1	10	10	11	11	0	4	4	11	11	65	
vink	1	1	2	101	101	12	12	5	5	2	2	9	9	0	5	5	136	
vlaamse gaai			0	1	1	6	6	0	2	2	0	3	3	2	2	0	14	
wilde eend			0	0	0	0	0	1	1	2	2	0	0	0	0	0	3	
winterkoning			0	1	1	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	5	
witte kwikstaart			0	0	0	5	5	4	4	3	3	0	0	0	0	0	12	
wulp			0	0	1	1	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	4	
zanglijster			0	0	2	2	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	5	
zilvermeeuw	3		3	0	0	0	0	0	1	1	0	24	24	0	0	0	28	
zwarte kraai	2	2	4	3	3	5	5	5	5	3	3	5	5	7	7	7	39	
zwarte mees			0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	
zwarte specht			0	1	1	2	2	0	1	1	0	0	1	1	0	1	5	
zwartkop			0	0	0	1	1	1	1	4	4	0	0	0	0	0	6	
aantal waarnemingen	30	15	45	348	348	226	226	121	121	143	143	145	145	183	183	897	897	10450

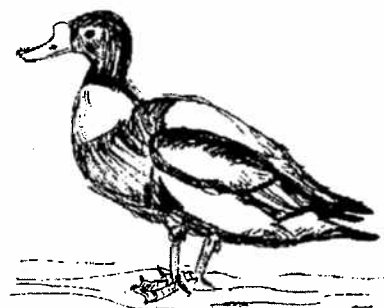
Excursie provincie Zeeland

Deelnemers: Willy en Bert Bergmans, Don-Alexander van Bergen, Jan van Bergen, Tiny van de Elsen, Mieke van Gerwen, Muriëlle van Hees, Jos van Heezewijk, Ingrid Kok, Simon Koopmans, Peter en Franke van Lamoen, Chris van Lieshout, Theo Peters, Maria Panhuizen, Lies Schoenmakers, Aad en Mies van Toor en Peter Wienbelt.

Zondag 15 februari jl. stond er een dagexcursie gepland naar de provincie Zeeland. Negentien personen stonden om half acht bij de Groenhoeve te wachten. Het weer zou ons deze dag niet in de steek laten, hoewel het 's ochtends toch nog behoorlijk fris was. Aad van Toor wilde nog een trui aantrekken, maar zag er toch vanaf (in Zeeland aangekomen had hij er eigenlijk wel spijt van). De heenreis verliep voorspoedig en rond negen uur zetten we de auto's op een parkeerplaats waar we de eerste vogeltjes konden bekijken. Er zaten een stel grauwe ganzen en wat houtduiven in het weiland, even verderop was een vogelkijkhut van waaruit we een grote zaagbek zagen. Toen we terugliepen naar de auto's waren Jos van Heezewijk en vriendin ook gearriveerd evenals Jan van Bergen en Tiny van de Elsen die we per ongeluk (?) in Uden hadden achtergelaten. Omdat hier niet echt veel meer te zien was zijn we verder Zeeland ingereden. Onderweg zijn we gestopt bij uitkijkpost Krabbingerdam. Daar viel helaas ook nog niet veel te zien, behalve dan een zwart konijn. De vriendin van Jos van Heezewijk had nog een pijnlijke ervaring met een klep van een vogelkijkgat in de vogelhut; deze viel boven op haar neus.

Terug bij de auto's zagen we een havik voorbij schieten, toch een rare plaats voor zo'n vogel. Even verderop bij twee meertjes zagen we een heel stel eendensoorten: kuifeenden, slobenden, wilde eenden, krakeenden en tafeleenden. In het restaurant Grevelingen hebben we koffie gedronken en iets gegeten (helaas waren de saucijzenbroodjes te snel op, hè Muriëlle!) Nadat we onze magen weer vol hadden konden we weer verder gaan. Omdat de zon zo lekker scheen zetten we in de buurt van Ouwkerk de auto's aan de kant om een wandeling te maken langs een meer. Het enige wat we zagen waren twee vrouwtjes en een mannetje middelste zaagbek die rustig ronddobberden op het meertje. Zelden kon je ze zo goed en dichtbij in beeld krijgen als toen. Peter legde aan de minder bekwaame vogelaars uit wat het verschil is tussen de grote en de middelste zaagbek. De grote doet "GRGRGRGR" en de middelste "grgrgrgr", jammer genoeg zagen we de elektrische zaagbek niet.

We zijn onderweg nog een paar keer gestopt en de volgende vogels gezien: wintertaling, smient, tureluur, brandgans, wulp. Bij de zee aangekomen (Schelphoek) hadden we een mooi uitzicht op rotganzen en wat wulpen. Willy moest zo nodig de stenen testen op gladheid en kon het niet nalaten het mede te delen aan een stel Zeeuwen die dachten dat zij geen hond hadden maar een zeehond. Ze probeerden met alle geweld hun hond te laten zwemmen, maar hij had er overduidelijk geen zin in. Dat zei Willy ook, maar hij kreeg meteen een grote bek. Toen ze wegscheurden in hun auto en wij netjes zwaaiden, staken zij hun middelvinger op. We konden er alleen hartelijk om lachen. Wij vervolgden onze weg richting Neeltje Jans en de stormvloedkering. Het was jammer dat er niet voldoende tijd was, anders was het zeer zeker de moeite waard geweest een kijkje in de stormvloedkering te nemen. We hoopten bij een vogeleiland te kunnen geraken, maar helaas was het afgesloten voor publiek.

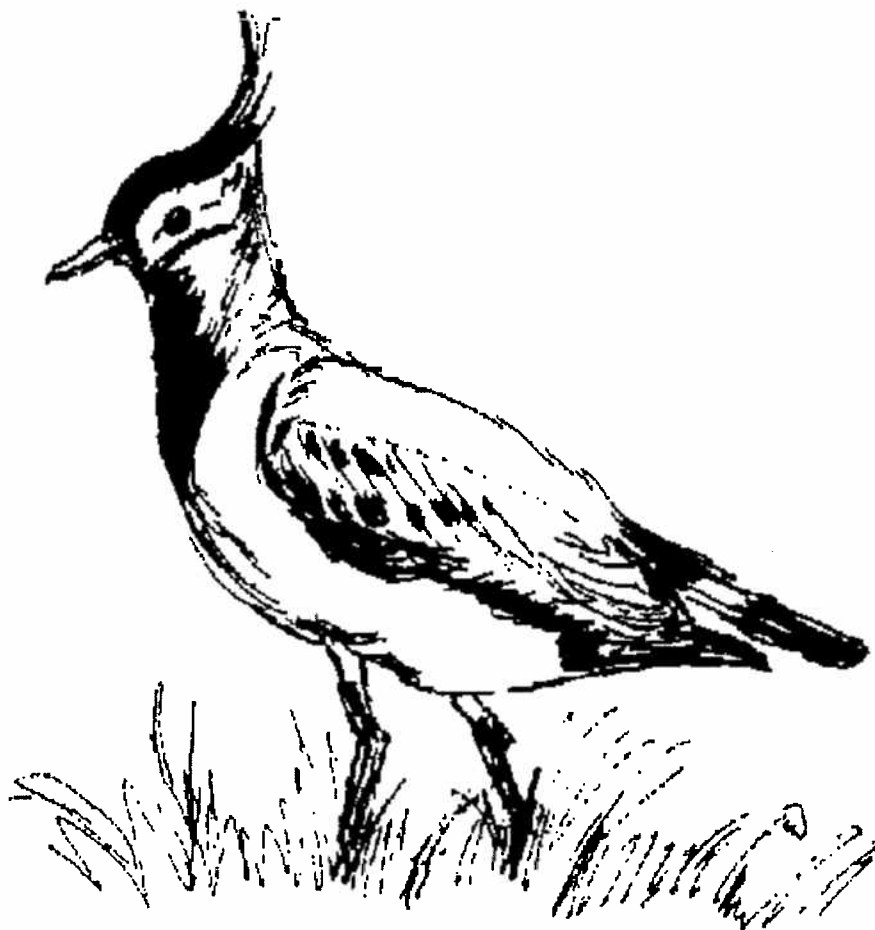

Na dit korte bezoek zijn we huiswaarts gegaan en hebben nog een keer gestopt om pijlstaarten te zien en baltende brilduikers, een leuke afsluiting van de dag. Rond zes uur waren we weer in Uden. Het was een hartstikke leuke dag, prima weer, mooie vogels en veel gezelligheid.

De volgende vogels zijn waargenomen:

Fuut, aalscholver, blauwe reiger, knobbelzwaan, grauwe gans, rotgans, brandgans, bergeend, nijlgans, wilde eend, krakeend, smient, wintertaling, pijlstaart, slobbeend, kuifeend, tafeleend, middelste zaagbek, grote zaagbek, brilduiker, havik, buizerd, bruine kiekendief, torenvalk, fazant, waterhoen, meerkoet, scholekster, kievit, tureluur, wulp, kokmeeuw, zilvermeeuw, grote mantelmeeuw, houtduif, holenduif, turkse tortel, grote bonte specht, veldleeuwerik, heggemus, roodborst, merel, zanglijster, koolmees, pimpelmees, staartmees, winterkoning, vink, huismus, spreeuw, gaai, ekster, kauw, kraai.

Don-Alexander van Bergen en
Muriëlle van Hees

Vernieuwde werkgroep Stootvogels

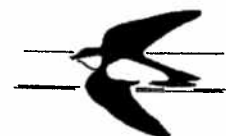
Reeds jarenlang wordt er in diverse berichtgevingen van de Vogelwacht Uden e.o. gewag gemaakt van het bestaan van een taakgroep stootvogels. Deze groep is als taakgroep tot ongeveer 5 á 6 jaar geleden als zodanig actief geweest en is daarna "geïndividualiseerd". Dit houdt in dat leden van de toenmalige taakgroep niet meer gecoördineerd, maar in eigen groepjes activiteiten op het gebied van stootvogel-monitoring ontwikkelden en eventueel verzamelde gegevens, zoals bijvoorbeeld aantal broedgevallen e.d., opstuurden naar SOVON: een prijzenswaardige activiteit. Resultaat hiervan echter, dat een inzicht in het stootvogelleven in het gehele gebied dat de Vogelwacht Uden bestrijkt, niet meer voorhanden is. Aangezien stootvogels nog steeds beschouwd worden als bedreigde vogelsoorten, is kennis van ons gebied onontbeerlijk om enigermate beleidsbeslissingen die ten nadele van de stootvogelstand kunnen werken, te kunnen beïnvloeden.

Tijdens de afgelopen Ameland-excursie werd het idee gelanceerd om met een paar mensen de koppen eens bij elkaar te steken en te kijken of er iets constructiefs in deze richting kon worden opgebouwd. In december jl. is toen een groepje van zes personen, bestaande uit kenners van het Maashorstgebied, de Odiliapeelbossen en het Mariaheidegebied, bijeen geweest. Een voorbereid document, behelzende de doelstellingen en de vereiste activiteiten, werd besproken en akkoord bevonden. Hiermede was de basis gelegd voor een vernieuwde werkgroep stootvogels. Na een inventarisatie, wat er tot heden gedaan werd en wat we in de toekomst willen gaan doen, werd besloten dit stap voor stap te gaan implementeren en vooral het eerste jaar te zien als "oefenjaar", ofwel ervaring opdoen. De grootte van de groep zal in eerste instantie beperkt blijven tot drie personen, die ook in het verleden actief is geweest op dit terrein. In januari is een tweede bijeenkomst geweest om een aantal procedures af te spreken; het eens te worden over de opbouw van een gegevensbestand en verslaggeving; en om een programma voor 1998 vast te stellen.

Zoals het er nu uitziet, gaan we in 1998 met ongeveer tien personen veldwerk doen; zes in de Maashorst; twee in Odiliapeel en twee in Mariaheide en omgeving. Na de broedperiode wordt een evaluatie gemaakt van alle bevindingen en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Dan zal ook een besluit genomen worden over verdere uitbreiding van de groep. Op termijn zien we de groep uitgroeien tot ongeveer 18 á 20 personen; dus als je interesse hebt in deze richting, neem dan contact op met ondergetekende. Er wordt wel van je verwacht, dat je bereid bent in het voorjaar en voorzomer tijd in veldwerk te steken. Dit houdt in (inclusief voorwerk) ca. 6 inventarisatie-rondes in de periode tussen februari en augustus. Tot een volgende keer.

Coördinator Werkgroep Stootvogels,
Piet van der Voort,

Telefoon: 0413-263292

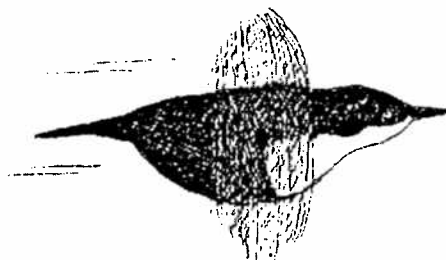

Binnenkort Voorjaarsexcursie Zuid-Limburg

Over zo'n anderhalve maand vertrekken we met ruim vijftien enthousiaste Vogelwachers voor een vierdaagse excursie richting Zuid-Limburg. Op het hoogste topje van de Zuid-limburgse heuvels ligt bungalowpark Reevallis. Hier hebben we, gedurende het Hemelvaartweekend, een drietal luxe 6-persoons bungalows afgehuurd om van daaruit een aantal schitterende wandelingen in de omgeving te starten.

Het typische Limburgse landschap kenmerkt zich door zijn kleinschaligheid en de vele hagen en struwelen rondom de weilandjes. Aan de Geul, die door het dal kabbelt en kronkelt, grazen koeien in hoogstamboomgaarden. In Zuid-Limburg treft men ruim 200 gemarkeerde wandelroutes aan, een waar eldorado voor wandelaars dus! Veel routes gaan over onverharde wegen, smalle landbouwweggetjes tussen heggen en dwars door de weilanden. Naast de karakteristieke Limburgse Hoeven of Vakwerkboerderijen treft men hier ook de zogenaamde "holle wegen" aan: in de IJstijd ontstane afvloeiingsgeulen van het smeltwater.

Andere gebieden met een hoge natuurwaarde zijn de rivierdalen en de hellingbossen. Die bossen, uniek voor ons land, danken hun bestaan aan hun ligging tegen steile hellingen. Hier treft men door de hoge waterstand een zeldzame flora en fauna aan. Denk hierbij aan onze eerdere excursies naar de hellingbossen bij Kasteel Elsloo (het Bunderbos) waar onder andere de Boomklever zijn domein heeft! Kenmerkend van hellingbossen zijn de bronnetjes die op vele

plaatsen uit de wanden wellen. Bekende bossen zijn verder het Savelsbos en het Bovenste Bos. Langs de Geul kun je op een aantal plaatsen vlak langs het water lopen. Uiteraard hopen we hier de IJsvogel te ontdekken. Ook de Waterspreeuw of Grote Gele Kwikstaart behoren tot de mogelijkheden.

De afgelopen jaren is deze vierdaagse excursie een groot succes gebleken. In deze periode van het jaar is de natuur op zijn mooist. Bomen, struiken en bloemen zijn dan nog frisgroen. Ook de vogels laten zich dan zeer goed horen en zien, ze moeten immers hun territorium verdedigen. Naast eerdergenoemde soorten als de Grote Gele Kwikstaart, IJsvogel en Boomklever hopen we ook de Kramsvogel, Appelvink, Europese Kanarie en misschien wel de Wielewaal in ons vizier te krijgen.

Als de weergoden ons met Hemelvaart gunstig gezind zijn, worden het weer vier schitterende en vooral gezellige dagen. Uiteraard houden wij de thuisblijvers op de hoogte van onze belevenissen ... in het volgende Bruujsel.

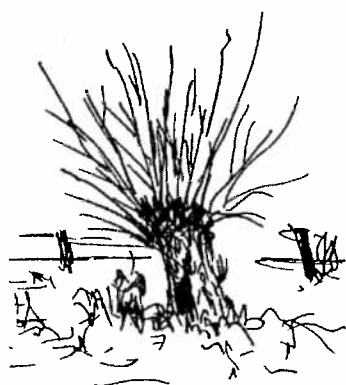
Op dit moment zijn er nog drie plaatsen vrij. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met ondergetekende, telefoon 0413-251691.

Peter Noy

Een dag uit het leven van een motorzaagje

Het was al heel laat toen ze mij uit de donkere werkschuur op het Landgoed de Tongelaar wegpakte die vrijdagavond. Achter in de kofferbak was er naast de volstreekte duisternis nog zo'n geheim van waar word ik nu weer naar toe gebracht? En ze hadden me die middag nog zo goed toegejuicht en gezegd dat ze me maandagmorgen weer eens lekker en goed zouden gaan doorsmeren. Het eerste licht wat ik de volgende morgen zag werd meteen weer weggenomen toen ze een soeppan en blikken erwtensoep voor me neer zette en vervolgens een zaagbroek met helm over me heen legde en even later werden er ook nog eens zo'n vijftig boompjes over me heen gelegd die blijkbaar ook nog mee moesten om geplant te worden. Toen de auto na een kort ritje weer stil stond en die zaagbroek weer van me werd afgepakt, merkte ik pas echt hoe koud het was. Ik had het er maar niks op! Allemaal onbekende gezichten. Niet een, herkende ik er van. Onderling schenen ze het reuze naar hun zin te hebben want ze maakten opmerkingen van;

"koud he?!" en "ik heb ganzen gezien!" en "zou het nou toch nog winter worden?! Volgens mij niet!", zei het mannetje dat een doos vol handzaagjes bij zich had. Je weet wel, van die zaagjes waar de meeste mensen tegenwoordig liever naar kijken als mee werken. Datzelfde mannetje spoorde, samen met nog een andere in een groene overal, de rest aan om maar te beginnen. Die laatste had nog een groene pet op ook. Om zeker nog beter op te vallen, of zou die iets te verbergen hebben? Ik kreeg zoiets van waar ben ik nu toch in hemelsnaam beland. Ik zag in de verste verte geen bos en geen bomen die ik herkende, geen van die lekkere dikke waar je je tanden bij zo'n koud weer eens in kunt zetten. Wat ik wel zag waren kleine smalle weilandjes waarlangs elzensingeltjes stonden die weer ondergroeid

waren met de nodige bramen en vlieren en lijsterbessen. Als ik ergens een hekel aan heb dan is het wel aan bramen. Nog voordat dat ik iets kon bedenken, komt er een bleek jongetje in volledige motorzaaguitrusting op me afgelopen, zette mijn choke open en begon enkele malen aan m'n koortje te trekken. Eigenlijk best een aardig gevoel. Maar deze, voor mij nieuwe, mensen dachten zeker dat de zon voor niets op gaat. Ik wist me nog het afscheid van de vorige dag te herinneren met de belofte voor maandag. Nadat de man met de pet mij weer voorzien had van de nodige levenssappen, werd er weer aan me getrokken met de verwachting dat ik er net zo veel zin in had als de steeds drukker wordende menigte om mij heen. Ik had echt zo iets van: ik wil naar huis. Maar de mensenhand was duidelijk nog lang niet moe. Met zeer veel tegenzin zette ik mijn tanden in de eerste elzen om ze zo'n meter boven de grond af te zagen. Al vrijwel meteen verslikte ik mij in een aantal lieveheersbeestjes die zich verscholen in de schors. Er werd gemopperd door het bleke jongetje die al een paar rode koontjes op zijn wangen kreeg. Meteen stond die groene pet er ook weer bij en riep: Op toeren jongen, Op toeren houden die zaag, jongen! In een ooghoek zag ik, net voor dat ik m'n tanden in de tweede boom zette, dat er zo'n 18 personen, van jawel ook vrouwelijke aard, stonden te popelen om de door mij omgezaagde bomen verder te korten. Nadat ik me nog een paar maal verslikte en die pet maar bleef schreeuwen dat er meer toeren gemaakt moesten worden, kreeg ik het beetje bij beetje weer wat warmer. Toen ik eindelijk vanaf het puntje van de zaag tot in mijn handvat pas lekker warm had, zette het inmiddels blozende jongetje mij af om te gaan pauzeren. Ze namen mij mee naar de tijdelijk kraal, waar op boomstammetjes allemaal wijze mensen zaten te vergaderen met koffie en peperkoek. Ze praatten allemaal door elkaar en volgens mij luisterde er niemand naar iemand. Het ging over auto's,

excursies, politiek, golfbaan, A50 en het werk door de week en o-ja, er was er ook nog een die een mooie vogelfilm op TV had gezien van de wulp. Regelmatig zag ik die ene met die groene pet naar mij loeren, zo van; jij bent zodadelijk de mijne! De Pet had nog maar net zijn tweede bakje koffie op of hij ging demonstratief staan en liep op mijn, altijd volgend, gereedschapkistje toe. Nadat hij al mijn tanden had gepoetst kreeg ik lichtelijk het gevoel van; ik hoor erbij, maar hij draaide zich om en ging in alle richtingen staan zwaaien. Na al dat gezwaai liepen de inmiddels 19 aanwezigen volledig door elkaar heen, met vooral takken te sjouwen. De een trok ze uit het slotje de ander gooide ze op een busseltje en weer een ander pakte ze op om op de hoge houtmijt te leggen. Het leek net een mierenhoop die ik vaak zie een mijn eigen vertrouwde bos. Na de pauze kreeg het blozende jongetje assistentie van een oudere jongere, een wat rustige en glimlachende jongeman, die mij ombeurten de tanden in de elzen lieten zetten. Het einde kwam in zicht. Ik voelde me er helemaal klaar voor om een tweede elzensingel ter tand te nemen toen de Pet riep dat de erwtensoep in aantocht was en dat niemand naar huis mocht. Ik heb al veel meegemaakt maar erwtensoep terwijl de halve dag nog maar net om is, daar begreep ik niets van. Met zijn allen liepen ze terug, ik werd gedragen, naar het smalle weggetje waar wederom de hele meute in een kring om een pan met soep ging staan. Toen ik De Pet iedereen namens het V.L.U. hoorde bedanken voor zijn komst en hulp en vroeg of ze de volgende werkdag er ook weer van de partij zouden zijn, werd de kofferbakdeksel naar beneden gesmakt en zag alles om me heen zo zwart als Kool....(d-ert).

Een uurtje later stond ik weer tussen mijn collega's op landgoed Tongelaar en kreeg alle aandacht die ik nodig had.

Stihl 028/89,
zaterdag, 17 januari 1998

Wetenswaardigheden ...

Zeldzame broedvogels in 1997

SOVON verzamelt jaarlijks interessante broedgevallen en publiceert deze eenmaal per jaar. Hieruit kwam voor 1997 het volgende naar voren.

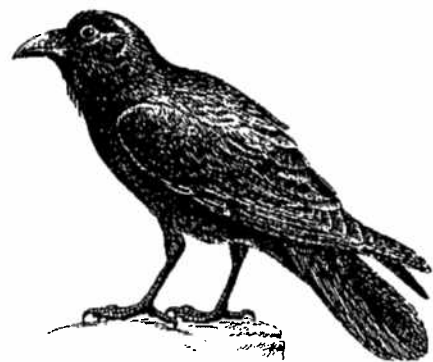
Van het Woudaapje zijn zeven broedgevallen bekend geworden. Dit is meer dan de laatste jaren gevonden is. Op vier locaties zijn dit jaar broedende Kwakken gesignaleerd. In het Deltagebied broeden nu al vier jaar op een rij Kleine Zilverreigers. In 1997 waren dit ongeveer drie tot vier broedparen.

Op drie plaatsen hebben Slechtvalken gebroed die in totaal negen jongen hebben voortgebracht. De opmars van de Oeverloper zet zich voort in Nederland. In 1997 hebben er elf tot twaalf paren gebroed. De Kwartelkoning vertoonde al jarenlang in Nederland een neerwaartse tendens. Hier kwam in 1997 een einde aan. Meer dan tweehonderd "crexen" werden gehoord (dit is het geluid wat de Kwartelkoning maakt). Vooral in Groningen en het rivierengebied werden er veel Kwartelkoningen waargenomen.

De Grauwe Gors houdt het in Nederland nog steeds vol. In het rivierengebied broeden er ongeveer dertig paren. In Zuid-Limburg nog vijfenveertig paren en hier en daar in Nederland nog enkele geïsoleerde paren. Nog steeds broedt het overgrote deel van de Nederlandse Grauwe Kiekendieven in Groningen. Ongeveer 32 paren werden er hier waargenomen.

Voor de Grauwe Klauwier is het Bargerveen in Drenthe heel belangrijk. Ongeveer 140 paartjes hebben hier in 1997 gebroed. Verder broedt de Grauwe Klauwier incidenteel in Nederland. Op de Veluwe werden er minstens veertig paren Draaihalzen gemeld.

Verder is op diezelfde Veluwe in 1997 het aantal Raven stabiel gebleven. Wel is de opmars in de rest van Nederland voortgezet. Wie weet komt de raaf ooit nog eens terug in de Maashorst. Een paartje Slangenarenden is gedurende de gehele zomer aanwezig geweest op de Veluwe. Het is niet zeker of de soort hier ook gebroed heeft.

Bron: Sovon Nieuws, december 1997

De Hop

In vroeger eeuwen was de Hop in onze omgeving een bekende verschijning. Dit kunnen we afleiden aan de vele bijnamen die een Hop in Brabant had. Zo werd hij hier nogal eens "stinkhaan" of "schijthop" genoemd. Die bijnaam heeft de Hop te danken aan het feit dat hij zijn broedplaats (holten in bomen) nogal eens vervuilde met zijn uitwerpselen. De avifauna van Noord-Brabant meldt nog dat in de eerste twintig jaren van deze eeuw de Hop nog broedde in de omgeving van Uden. Zelf heb ik ooit een inventarisatierapport van Staatsbosbeheer gezien over Bedaf waar in 1933 de Hop nog werd vastgesteld. Jammer genoeg is de soort in onze omgeving nadien niet meer als broedvogel vastgesteld. Tot 1964 was de Hop nog in Helenaveen aanwezig. Nadien is er in Noord-Brabant geen broedende Hop meer vastgesteld. De laatste jaren zien we de Hop tijdens de trek geregeld in de Maashorst, maar tot broeden zal hij waarschijnlijk niet meer komen vanwege het feit dat zijn prooidieren, veenmollen en grote insecten, nagenoeg niet meer in onze omgeving voorkomen.

Bron: Natuur in Noord-Brabant, 1996

De Klapekster

Deze naam heeft de Klapekster te danken aan het "verklappen" van valken aan de valkenier. Hoe zit dit nu precies. In vroeger tijden van de middeleeuwen tot aan het begin van deze eeuw was vooral Valkenswaard een belangrijke plaats op het gebied van de valkerij. Van hieruit werden op de Brabantse heidevelden diverse valken, vooral Slechtvalken, gevangen. Deze werden door de Valkenswaardse valkeniers daarna afgericht en verspreid onder de koningshuizen van geheel Europa waar de valkerij een geliefde bezigheid was. Voor het vangen van de Slechtvalken was de Klapekster van wezenlijk belang. Dit ging op de volgende manier. De vangplaats heette "*legge*" en bevond zich op een uitgestrekt heideveld. Hier groef de valkenier voor de Klapekster een kuiltje met een doorsnede van ongeveer zestig centimeter, bedekt met plaggenzoden, met daarin een opening. De Klapekster had een koperen ring om haar lijfje waaraan een draad bevestigd was. Ze kon zich vrij bewegen, maar niet wegvliegen. Als de Klapekster onrustig werd en in haar schuilplaats dook, was dit het teken voor de valkenier dat een valk in aantocht was. De Klapekster heeft een ongemeen sterke gave voor het op grote afstand ontdekken van roofvogels. De valkenier kon aan haar gedrag zien welk soort roofvogel in aantocht was. De Klapekster "(ver)klapte" dus aan de valkenier wanneer er een bepaalde valk in aantocht was.

Bron: Natuur in Noord-Brabant, 1996

John Hermans

Nieuw Atlasproject Broedvogels

In 1973 tot 1977 werd er door vele vogelaars aan een landelijke broedvogel-inventarisatie gewerkt. Als resultaat kwam er in 1979, na verwerking van alle gegevens, een broedvogelatlas uit. Dit boek is vaak geraadpleegd door diverse instanties ten behoeve van natuurontwikkelingsprojecten. Sinds 1977 is er in Nederland veel veranderd (kijk maar eens bijvoorbeeld naar de Maashorst). Om de veranderingen op het gebied van broedvogels in beeld te krijgen wordt er door het SOVON weer een nieuw atlasproject opgezet.

Vorig jaar hebben we als Vogelwacht Uden een enorme bijdrage geleverd in het inventariseren van de Maashorst. Deze gegevens zijn heel nuttig voor de verdere ontwikkelingen van de Maashorst. Voor het atlasproject zijn deze gegevens echter niet bruikbaar. Het atlasproject werkt met gestandaardiseerde onderzoeksmethodes. Dat wil zeggen dat ze landelijk met hetzelfde telsysteem met de daarbij behorende telblokken werken. Genoemde methode maakt gebruik van atlasblokken en kilometerblokken. Met deze opzet wordt alle informatie verzameld over aan- of afwezigheid van broedvogels, maar ook over dichtheden waarin bepaalde soorten voorkomen. Het is dus niet de bedoeling dat de broedvogels ingetekend worden, wat vaak tijdrovend is. De geschatte tijd die het veldwerk van een atlasblok kost bedraagt ongeveer vijftwintig uur (van april tot juli). Het project heeft een looptijd van drie jaar. De opzet is als volgt;

Per atlasblok (5x5 kilometer) zullen een aantal kilometerblokken (1x1 kilometer) gedurende een voorgeschreven aantal bezoeken en gedurende een bepaalde tijdseenheid geïnventariseerd worden. Van de meeste soorten behoeft alleen de aanwezigheid geregistreerd te worden, van enkele de hoeveelheid. De kilometerblokken worden door middel van een vast patroon over Nederland verdeeld (SOVON bepaalt dus welke gebieden). Het SOVON zal een dezer dagen een exacte handleiding uitgeven. Als alles volgens plan verloopt komt de nieuwe atlas in het jaar 2002 uit.

Als werkgroep Inventarisatie hebben wij ons opgegeven voor de Maashorst en wel atlasblok 45-37 (Jan Verhoeven en Henk van den Acker nemen Uden-Centrum voor hun rekening). Natuurlijk willen en kunnen wij dit als werkgroep niet alleen doen. Graag willen wij deze klus tezamen met onze leden klaren. Heb je interesse om aan dit project mee te werken, geef je dan bij mij op, zodat ik een planning kan maken (misschien kunnen we wel meerdere atlasblokken gaan inventariseren)? Geef je ook op als je maar een enkele keer mee wilt doen, dit kan allemaal meegenomen worden in de planning.

Namens de werkgroep Inventarisatie,
Peter van de Braak,

Wislaan 21 te Uden
(tel.: 0413-253586)

Vogelwacht - Winkel

Bart Gevers, onze penningmeester, beheert al jarenlang de "Vogelspullenwinkel" van onze vereniging. Omdat de doelstelling van een winkel nu eenmaal verkopen is volgt onderstaand de winkelvoorraad en prijslijst.

Cassettebandjes met vogelgeluiden:

- * Nr. 1: zangvogels, deel 1 f 20,00
- * Nr. 2: weide-, water- en moerasvogels f 20,00
- * Nr. 3: vogels van bos, heide en duin f 20,00
- * Nr. 4: water- en wadvogels f 20,00
- * Nr. 5: zangvogels, deel 2 f 20,00
- * Nr. 6: bekende en minder bekende vogels f 20,00

Om vogelgeluiden beter te leren (her)kennen vormen de cassettes een prima hulpmiddel.

Diverse CD's met vogelgeluiden:

- * Nr. 1: vogelgeluiden rond huis en tuin f 39,50
- * Nr. 2: vogelgeluiden in bos en struweel f 39,50

Naast geluidscassettes en CD's hebben we een groot aantal vogelboeken, van pocket tot atlas, te koop:

- * Het kleine zakvogelboekje van P. Hayman f 17,90
Het determineren van vogels is zonder handboek vrijwel onmogelijk. Het boekje van Hayman is zo'n handboek. Bij de uitvoering is rekening gehouden dat het gemakkelijk in jaszak of borstzak kan worden meegenomen. Het boekje is langwerpig, smal en niet lijvig.
- * Vogels van Midden-Brabant f 10,00
Dit boek is werkelijk een aanbieding en van belang voor elke Brabantse vogelaar.

En natuurlijk allerlei leuke artikelen om bijvoorbeeld cadeau te geven, zoals:

- * Diverse vogelmobielen f 14,50
- * Wenskaarten/Ansichtkaarten vanaf f 4,00
(o.a. uilen, vingerafdrukken en art selection)
- * Briefpapier met enveloppen (eendefiguren) f 8,50
- * Poëziealbum met plaatjes f 9,95
- * Briefopener met eendfiguur f 3,95
- * Raamstickers (torenavalken) f 3,50
(deze kunnen raambotsingen voorkomen)
- * Balpennen (Vogelbescherming) f 1,00

Verkoopadressen:

- Tijdens vergaderingen en andere bijeenkomsten in de Groenhoeve.

- Bij de penningmeester aan huis (na telefonische afspraak):

Bart of Stephanie Gevers.
Hoomstraat 6 - Uden
Telefoonnummer: 0413-260613

Reisverslag Extremadura Spanje

Met Eco Tourist Services ben ik in februari op vakantie geweest naar Spanje. Samen met zeven andere vogelaars en gids Edo van Uchelen hebben we in zeven dagen Cota de Donana bezocht en de Extremadura. Dit zijn beide gebieden in het zuiden van Spanje waar het in februari al aangenaam warm is en waar al ontzettend veel vogels te zien zijn. Allereerst iets over beide gebieden.

Cota de Donana

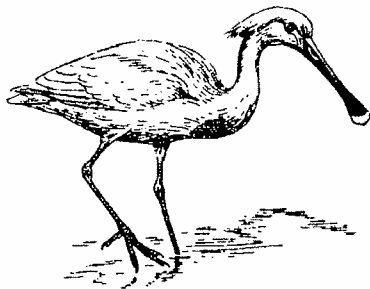
Dit gebied wordt gevormd door de delta van de rivier de Guadalquivir, die naar het zuidwesten in de Atlantische oceaan uitmondt. Het is een laagvlakte met daarbij ontelbare vertakte waterstroompjes die in een groot gebied in de oceaan uitmonden. Eeuwenlang was het een jachtgebied voor het koninklijke huis waardoor het behouden is gebleven. Op dit moment is het een beschermd natuurgebied wat niet toegankelijk is voor het publiek. Toch is er aan de randen nog veel te zien, zodat een bezoek aan dit gebied zeer de moeite waard is. Op diverse plaatsen aan de rand bevinden zich waterplasjes waar je vanuit schuilhutjes een goed overzicht hebt op allerlei vogels.

Extremadura

Onder Madrid in het midden van Spanje tegen de Portugese grens aan ligt de landstreek Extremadura. Aan de naam kun je al afleiden dat we hier te doen hebben met een extreem gebied. In de zomer is het er zo extreem warm dat er niet veel groeit. Van oudsher is het een heel arm gebied waardoor de natuur volop de kans heeft gekregen. Zo vind je er steppen, bergen en zogenaamde dehesa's. Een dehesa is een extensief landbouwgebied. Er staan hier heel veel steen- en kurkeiken waaronder gras groeit. Van oudsher liet men hier varkens of koeien op grazen. De eiken zorgen ervoor dat het gebied niet erodeert en uitdroogt. In de winter is de dehesa het overwinteringsgebied van de kraanvogels. Onder de eiken voeden ze zich met eikels. 's Morgens en 's avonds zie je telkens de kraanvogels van en naar hun slaapplekken vliegen. De steppen zijn vooral onder vogelaars bekend vanwege het voorkomen van grote trappen.

Waarnemingen

We zijn geland in Faro in Portugal. In de buurt van het vliegveld zijn we al meteen met vogels kijken begonnen in een brakwatergebied. Wat mij het meest verbaasde waren de grote aantallen boeren- en huiszwaluwen. Je ziet hier half februari al vogels die bij ons pas in april te zien zijn. Naar mijn mening zijn er dus al veel zwaluwen terug uit Afrika en verblijven ze zo lang in Spanje totdat het bij ons mooi weer is om naar ons toe te komen. Er waren hier allerlei waadvogels te zien zoals: tureluur, zilverplevier, wulp, groenpootruiter,

ter, strandplevier, bontbekplevier en een lepelaar. Misschien was dit een lepelaar op weg naar Nederland. In een klein binnenmeertje zagen we de eigenaardige purperkoet. Mooi was te zien dat de vogel met zijn klauwen rietstengels uit de grond trok om deze daarna op te eten. In een ander meertje zagen we diverse steltkluten. Na dit leuke opent-houd zijn we doorgereden naar Cota Donana waar we enkele dagen zijn gebleven. Daar zagen we diverse eendensoorten zoals tafeleend, kuifeend, krakeend, pijlstaart, slobeend en de voor Nederlandse begrippen zeldzame eenden als krooneend en witoogeend. Verder zagen we veel soorten die binnenkort weer naar Nederland komen zoals roodborsttapuit, zwarte roodstaart, zwartkop en de

tjiftjaf. De tjiftjaf hoorde je al overal zingen. Ook zagen we een aantal soorten die niet of nauwelijks in Nederland voorkomen zoals de blauwe ekster, cetti's zanger, waaiersaart-rietzanger, kleine zwartkop en de provencaalse grasmus.

Later in de week zijn we doorgereden naar Extremadura. Hier hebben we in het begin een bezoek gebracht aan de grootste Spaanse steppe: La Serena. Al meteen zagen we hier verschillende groepen kraanvogels foerageren. Wat verder op de steppe zagen we diverse echte steppevogels zoals: zwartbuikzandhoen, kalenderleeuwerik en kleine trap, maar het meest spectaculaire was wel het zien van ongeveer zestig grote trappen bij elkaar. De volgende dag 's avonds zijn we bij een bergpas gaan zitten om hier de avondtrek van de kraanvogels te bekijken. Meer dan duizend kraanvogels passeerden ons binnen een uur, een prachtig schouwspel. Later in de avond hoorden we de oehoe en de dwergooruil roepen. Ook het bezoek aan de gierenrots in het Monfrague natuurpark was een hoogtepunt van deze reis. Hier broeden elk jaar honderden vale gieren en monniksgieren. We konden mooi, staande op een rots, onder ons de monniksgieren voorbij zien glijden. Deze gieren zijn de grootste vogels van Europa met een spanwijdte van maar liefst drie meter. Niet alleen vogels kregen onze aandacht maar aangezien Edo gek is op amfibieën en reptielen letten we hier ook op. Diverse slangensoorten hebben we gezien maar het mooiste was wel een poeltje waar we overdag een twintigtal boomkikkers zagen. Al met al een reis die zeer de moeite waard is geweest waarbij we tot het laatste ogenblik nog vogels bleven kijken. Zo vlogen er twee reuzensterne, kort voor onze vlucht terug naar Schiphol, langs. In een week tijd in februari 140 verschillende vogelsoorten zien is waarschijnlijk alleen in Spanje mogelijk. Ik kan het iedereen aanraden.

Daarom proberen we om volgend jaar met de Vogelwacht en met de Vogelwerkgroep uit Oss in april hier naar toe te gaan. De kosten bedragen voor tien dagen ongeveer f 1.500,-. Hierbij zit alles in, zoals de vliegreis alsmede het verblijf in Spanje. Wel moeten er ongeveer twintig personen meegaan. In oktober wil Edo van Uchelen een lezing over dit gebied bij ons geven. Laat het me weten of je eventueel interesse hebt om volgend jaar deze reis te ondernemen. Zeker weten dat jullie net zo onder de indruk zullen zijn als ik.

John Hermans
(telefoon: 0413-272777)

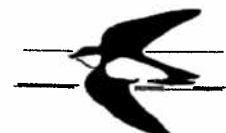
Bijzondere Waarnemingen

Kruisbekken gesignaleerd!

In het vorig Bruujssel had ik vermeld dat er kruisbekken op komst waren. Zie hieronder het resultaat. Diverse vogelaars hebben kruisbekken gezien en/of gehoord. Het geluid van de kruisbek lijkt op dat van piepende kippenkuikens. Daar kun je ze dus snel aan herkennen. Meestal zijn ze te vinden in sparrenbossen, waar zij dankzij hun gekruisde bek de zaden uit de sparrekegels halen. Het vallen van de kegels tijdens het eten is ook kenmerkend voor deze vogels. De opbrengst van de sparrekegels in Scandinavië varieert van jaar tot jaar. Bij een slecht jaar voor sparrekegels zie je de kruisbekken in grote getalen naar onze gebieden wegtrekken op zoek naar voedsel. Dit seizoen zou het dus een slecht jaar zijn voor de sparrekegels, vandaar de waarnemingen. De tjiftjaf is voor Nederland niet echt een bijzondere verschijning, de datum echter wel. Normaal zou deze vogel al lang in de zon moeten zitten, maar ik denk dat Jos hem teveel verwend heeft! Zijn er de komende tijd nog meer bijzondere meldingen, geef ze dan aan mij door, schriftelijk of telefonisch. Ook oude meldingen zijn welkom!

Peter van de Braak, Inventarisatiewerkgroep
(telefoon: 0413-253586)

BIJZONDERE WAARNEMINGEN VOGELWACHT UDEN E.O.				
DATUM:	AANTAL:	VOGELSOORT:	LOCATIE:	WAARNEMER:
22-12-1997	6	Patrijs	Erphoeveweg, Uden	Jan Verhoeven
22-12-1997	2	Putters	Steewichtweg, Uden	Jan Verhoeven
22-12-1997	1	Kruisbek	Grensweg, Uden	Jan Verhoeven
22-12-1997	12	Kruisbek	3 Vennen, Maashorst	Jan-W. Hermans
28-12-1997	1	Bonte Kraai	Maashorst	John Hermans
28-12-1997	10	Kruisbek	Maashorst	John Hermans
28-12-1997	1	Brilduiker	Hofmansplas	John Hermans
30-12-1997	2	Kruisbek	Maashorst	John Hermans
02-01-1998	14	Putters	Maashorst	Senioren groep
02-01-1998	1	Tjiftjaf	Melle	Jos Welten
18-01-1998	4	Goudvink	Maashorst	Jan-W. Hermans
18-01-1998	1	Kleine Bonte Specht	Maashorst	Peter Wienbelt
18-01-1998	1	Ruigpootbuizerd	Maashorst	Peter Wienbelt
18-01-1998	1	Staartmees (noordelijke)	Den Brier, Uden	Peter Wienbelt
25-01-1998	20	Geelgors	Uden-Zuid	Peter v.d. Braak

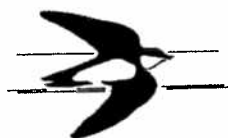
Vijftien jaar Bijzondere Waarnemingen!

Naar aanleiding van ons 15-jarig bestaan heb ik een overzicht gemaakt van de meest bijzondere waarnemingen van Uden en omgeving. De soorten staan op alfabetische volgorde. Wanneer er "diversen" ingevuld staat (datum, locaties) dan is de soort meerdere keren waargenomen en/of op meerdere plaatsen. In het veld "max. aantal" staat het maximaal aantal vogels die in een keer zijn waargenomen. Natuurlijk is dit overzicht niet compleet, ik heb slechts een selectie uit alle waarnemingen gemaakt van de afgelopen vijftien jaar.

Namens de Inventarisatiewerkgroep,

Peter van de Braak

BIJZONDERE WAARNEMINGEN VOGELWACHT UDEN E.O.			
DATUM:	MAX. AANTAL:	VOGELSOORT:	LOCATIE(S):
diversen	19	Aalscholver	Hemelrijk (div)
diversen	16	Appelvink	Uden (div)
diversen	22	Barmsijs	Maashorst (div)
diversen	3	Beflijster	Maashorst (div)
febr. '94	1	Bladkoning	Maashorst
diversen	2	Blauwe Kiekendief	Maashorst (div)
diversen	1	Bokje	Maashorst
diversen	7	Bonte Kraai	Maashorst (div)
diversen	7	Brilduiker	Hemelrijk
diversen	1	Bruine Kiekendief	Maashorst
diversen	2	Buidelmees	Hemelrijk
diversen	2	Draaihals	Uden (div)
sep. '90	1	Drieteenstrandloper	Hemelrijk
diversen	2	Geoorde Fuut	Hemelrijk
diversen	75	Goudplevier	Maashorst (div)
diversen	4	Goudvink	Maashorst (div)

apr. '95	1	Grauwe Kiekendief	Maashorst
diversen	1	Grauwe Klauwier	Maashorst (div)
apr. '93	1	Griel	Maashorst
nov. '95	2	Grote Gele Kwikstaart	Uden
diversen	1	Grote Zaagbek	Hemelrijk
nov. '81	1	Grote Zee-eend	Hemelrijk
diversen	1	Grote Zilverreiger	Vorstenbosch
apr. '90	1	Heilige Ibis	Kleuter
diversen	1	Hop	Maashorst
diversen	1	Houtsnip	Maashorst (div)
diversen	1	IJsvogel	Kleuter (div)
diversen	2	Kemphaan	Hemelrijk
diversen	1	Klapekster	Maashorst
mei. '81	1	Kluut	Hemelrijk
mei. '96	1	Korhoen	Maashorst
diversen	70	Kraanvogel	Maashorst (div)
diversen	20	Kruisbek	Maashorst (div)
diversen	1	Kuifleeuwerik	Uden (div)
diversen	5	Kwartel	Maashorst (div)
diversen	1	Middelste Zaagbek	Hemelrijk (div)
diversen	2	Nachtegaal	Maashorst
diversen	2	Nijlgans	Maashorst
diversen	5	Noordse Gele Kwikstaart	Hemelrijk
mrt. '97	1	Oehoe	Vorstenbosch
diversen	14	Ooievaar	Uden (div)
diversen	2	Ortolaan	Hemelrijk
diversen	15	Pestvogel	Uden (div)
diversen	1	Porceleinhoen	Hemelrijk (div)
diversen	30	Putter	Maashorst (div)

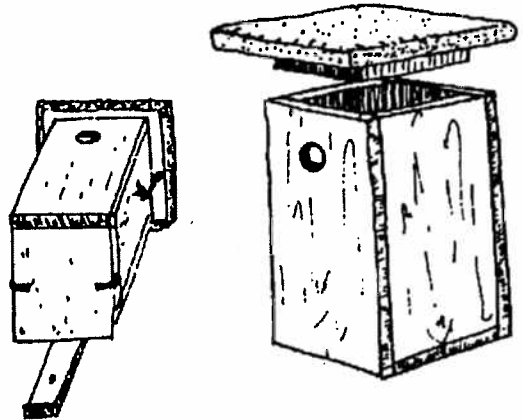

apr. '97	1	Raaf	Maashorst
apr. '90	10	Regenwulp	Hemelrijk
diversen	1	Rode Wouw	Maashorst (div)
mei. '81	1	Roodhalsfuut	Hemelrijk
dec. '83	1	Roodkeelduiker	Kleuter
diversen	1	Ruigpootbuizerd	Maashorst
diversen	1	Slechtvalk	Volkel (div)
diversen	1	Smelleken	Maashorst (div)
dec. '82	1	Sneeuwgorst	Hemelrijk
diversen	2	Staartmees (noordelijke)	Maashorst (div)
mei. '82	1	Velduil	Hemelrijk
diversen	1	Visarend	Hemelrijk
diversen	1	Wespendief	Maashorst
apr. '88	1	Zwarte Ibis	Hemelrijk
diversen	2	Zwarte Ooievaar	Maashorst
diversen	1	Zwarte Wouw	Maashorst (div)

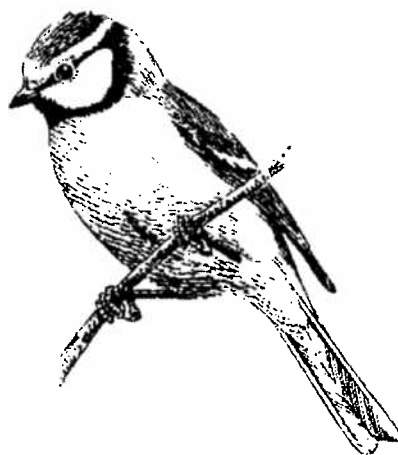
Nestkasten ...

De dagen beginnen weer langer te worden. Dit kunnen we o.a. merken aan de vogels die hun voorjaarsklanken ten gehore brengen. De koolmees, heggemus, merel en zanglijster zijn nu al bezig om voorbereidingen te treffen voor het komende broedseizoen. De laatste drie soorten zullen ongetwijfeld een geschikte nestgelegenheid vinden. De koolmees en pimpelmees daarentegen zijn holenbroeders en zijn afhankelijk van natuurlijke nestgelegenheden, zoals holle bomen en gaten in muren e.d. Aangezien deze steeds minder voorkomen kunnen wij deze prachtige vogeltjes een beetje helpen door een of meerdere nestkasten in onze tuin op te hangen. Nestkasten kan men het beste in de winter ophangen, waardoor paarvorming en het zoeken naar nestgelegenheid al zeer vroeg kan beginnen. Het verdient aanbeveling om een nestkastje niet aan een muur op het zuiden te hangen. Op hete dagen kan het in de kast zo warm worden dat de jongen door de hitte sterven. Zorg voor ruimte vóór de kast, zodat de vogels van enige afstand vrij kunnen aanvliegen, dus niet in dichte struiken ophangen. Als u tijdens de broedperiode het nest zou willen controleren, kijk dan nooit door de vliegopening of de vogel nog aanwezig is, het kan u een oog kosten.

Wist u dat de Vogelwacht Uden e.o. diverse soorten nestkasten heeft die voor schappelijke prijzen te koop zijn?

Voor meer informatie kunt u terecht bij Jan-Willem Hermans, tel.: 0413 - 269804.

VOOR SPORTIEVE KLEDING

W&L BRESSERS

marktstraat 12 uden **männermode**

Keihard..... de bergachtigste

De leadville collectie heeft archeologen in de Braziliaanse jungle en op de Himalaya zonder problemen over scherpe rotspunten en gladde gletsjers geholpen.

Een blokje om met de hond wordt nu wel erg comfortabel.

E X C L U S I E V E D E A L E R

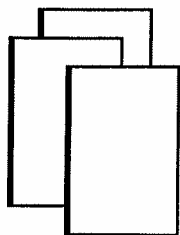
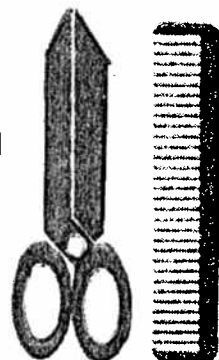
ZEGERS SCHOENEN

ORANJESTRAAT 3 — UDEN

MOLENWIJKEN 40 — VEGHEL

HERENKAPSALON Léon de Bie

Lieve Vrouwenplein 9
5401 AS Uden
Tel. 04132-62728

boekhandel bert van der heijden

Sacramentsweg 4 • 5401 GR Uden • Tel. 0413-260907

snijders metaal

SPECIAALZAAK METALEN-
IJZERWAREN-GEREEDSCHAPPEN

Kapelstraat 1, 5401 EC UDEN
Telefoon: 0413 - 262780

*Voor al uw
tweewielers
en
reparaties*

WIM DE WILT

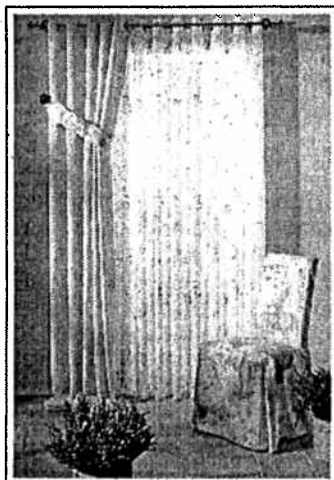
KERKSTRAAT 4 - UDEN - TEL.262620

De Bruin

verzekeringen

Velmolenweg 87, 5401 HL Uden
Telefoon (0413) 330 999, Telefax (0413) 253 204

*Alle verzekeringen
en financiële diensten*

- Tapijt
- Vinyl
- Overgordijnen
- Binnenzonwering
- Behang
- Laminaat

VAN DER HEIJDEN

Piusplein 2
5402 EA Uden
Telefoon
0413-250510

ACTIVITEITEN TAAKGROEPEN VOGELWACHT UDEN E.O.

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dia-lezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal taakgroepen, te weten:

1. TAAKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, tel.: 0413-253586

2. TAAKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Voor geïnteresseerden heeft men een gratis brochure beschikbaar waarin alle details zijn vermeld.

Coördinator Jan-Willem Hermans, tel.: 0413-269804

3. TAAKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de taakgroep de beschikking over ca. 40 kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Daarnaast worden alle broedgegevens geregistreerd en aan de betreffen de instanties doorgegeven. Het geven van advies en voorlichting behoort eveneens tot de taken.

Coördinator John Hermans, tel.: 0413-272777

4. TAAKGROEP NESTKASTEN

Deze taakgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name holenbroeders, zoals kool-, pimpel- en zwarte mees, gekraagde roodstaart, vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Een onderdeel van de activiteiten vormt het inventariseren en administreren van alle broedgevallen.

Coördinator Henk van den Acker, tel.: 0413-263523

5. TAAKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een vijftal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van kasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan.

Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de buizerd, havik, sperwer, torenvalk en boomvalk.

Coördinator Pieter van der Voort, tel.: 0413-263292

6. TAAKGROEP WINTERVOEDERING

De leden van deze taakgroep komen alléén in actie bij uitzonderlijke weersomstandigheden, zoals bij strenge vorst over een langere periode of een dik sneeuwdek. Pas dan kunnen een aantal vogelsoorten onze hulp gebruiken. Op verschillende plaatsen in het buitengebied wordt dan bijgevoerd. De taakgroep legt contacten met diverse instanties die het voedsel verstrekken en bepaalt waar en wanneer bijgevoerd moet worden.

Coördinatie Bestuur Vogelwacht, tel.: 0413-269804

7. TAAKGROEP CLUBBLAD/PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruujssel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de activiteiten binnen de vereniging, waarbij diverse leden de pen ter hand nemen om vogelverhalen met anderen te delen. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de vele activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in kranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, tel.: 0413-251691

8. TAAKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven in en rond Uden. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt daartoe een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, tel.: 0413-252529

